

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

1. V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit.
2. V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.
3. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje.

Časové vymezení předmětu

Předmět český jazyk a literatura je vyučován jako samostatný předmět v 1., 2., 3., 4. i 5. ročníku s celkovou hodinovou dotací 39 hodin, a to v 1., 2., 3. a 4. ročníku po osmi hodinách týdně a v 5. sedm vyučovacích hodinách týdně.

Organizační vymezení předmětu

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovacích hodin ve třídě, využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Osobnostní rozvoj

OSV 1	Rozvoj schopností poznávání
OSV 2	Sebepoznání a sebepojetí
OSV 3	Seberegulace a sebeorganizace
OSV 4	Psychohygiena

OSV 5 Kreativita

Sociální rozvoj

OSV 6 Poznávání lidí

OSV 7 Mezilidské vztahy

OSV 8 Komunikace

OSV 9 Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana – VDO

VDO 1 Občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS

VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova - MKV

MKV 1 Kulturní diference

MKV 2 Lidské vztahy

MKV 4 Multikulturalita

Mediální výchova – MV

MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

MV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

MV 3 Stavba mediálních sdělení

MV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti

MV 6 Tvorba mediálního sdělení

MV 7 Práce v realizačním týmu

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie pro jejich rozvoj

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v pravopisu

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům navrhovat různá řešení problémů a zdůvodňovat své závěry
- podporujeme žáky při vzájemné spolupráci a pomoci
- hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- organizujeme práci ve skupinách, spolupráci žáků při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům formulaci či prezentaci vlastních názorů a myšlenek
- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- dbáme na dodržování pokynů pedagogů
- organizujeme práci ve skupinách, spolupráci žáků při řešení problémů
- vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s tím jak zvládnout komunikaci i ve vyhraněných situacích (modelové situace)
- při práci s žáky využíváme literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- pro žáky s postižením připravujeme vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k vytváření pozitivního a odpovědného vztahu k práci

- vedeme žáky k organizování a plánování učení
- zajímáme se, jak žákům vyhovuje způsob výuky
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svěřené pracovní pomůcky

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Ročník: 1., hodinová dotace 8 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none">– plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti– na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev– zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním– píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev– seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Praktické čtení Praktické naslouchání Mluvený projev - výslovnost - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba písemný projev - základní hygienické návyky, technika psaní	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, dovednosti zapamatování (<i>hry - Kimovy, na bystroduché, dokreslování obrázků</i>). VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích (<i>čtení pohádek a příběhů různých národů</i>). MKV 1 Kulturní diference: respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy (<i>besedy s žáky menšin</i>)).
Jazyková výchova		
<ul style="list-style-type: none">– rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky– porovnává významy slov (slova opačného významu, souřadná, nadřazená a podřazená)– užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a	Sluchové rozlišení hlásek Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin Tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, dovednosti zapamatování (<i>jazykolamy, nácvik přednes veršů, Kimova hra</i>).

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
sloves		
Literární výchova		
<p>– čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p>	<p>Poslech literárních textů Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, reprodukce, dramatizace, výtvarný doprovod Základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, dovednosti zapamatování (<i>dramatizace, nácvik pásma, programu na šk. vystoupení</i>).</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 2., hodinová dotace 8 týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none">– čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu– dbá na správnou intonaci při čtení – naslouchá přednesu– rozlišuje poezii a prózu– přečte přečtený text– pečlivě vyslovuje ve čtení i v ostatních mluvených projevech, správně dýchá, volí vhodné tempo řeči – opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost – respektuje komunikační pravidla v rozhovoru– vypravuje a naslouchá – rozliší spisovný a nespisovný jazyk– spisovně se vyjadřuje ve větách a	<p>Hlasité a tiché čtení Čtení podle rolí Orientace v textu Práce podle písemných pokynů</p> <p>Naslouchání Poezie, rým Mluvený projev</p> <p>Komunikační žánry - rozhovor, pozdrav, oslovení, poděkování, omluva, vypravování - dle vlastního prožitku nebo obrázkové osnovy</p> <p>Spisovná a nespisovná slova, nářečí-region - Haná</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.</p> <p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: já, jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně (<i>hádanky - poznáš , kdo jsem?</i>).</p> <p>OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině, ve třídě (<i>pantomima</i>).</p> <p>OSV 7 Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy (<i>komunitní kruh</i>).</p> <p>OSV 8 Komunikace: řeč těla, zvuků a slov, sdělování verbální i neverbální, pravidla dialogu, vedení dialogu, komunikace v různých situacích (omluva, pozdrav, prosba...) (<i>dramatizace</i>).</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetence: rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci - jasná komunikace, řešení konfliktů, podřizování se při práci ve skupinách (<i>práce ve skupinách na</i></p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p>souvětích a používá správné tvary podstatných jmen, sloves a přídavných jmen</p> <ul style="list-style-type: none"> – napíše, adresu, pozdrav z prázdnin, přání – osvojí si správné hygienické návyky při psaní – správně drží psací náčiní, správně sedí – upevňuje si základy úpravy v sešitech – píše správné tvary písmen abecedy a číslic, správně je spojuje, kontroluje svůj písemný projev – opisuje a přepisuje kratší text, zvyšuje rychlost a kvalitu psaní 	<p>Psaní</p>	<p><i>projektu - rozdělení rolí).</i></p>
Jazyková výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší zvukovou a psanou podobu slova – rozčlení slovo na slabiky a hlásky, umí rozdělit slovo na konci řádku – dokáže rozdělit hlásky do skupin – rozlišuje zrakově i sluchově krátké a dlouhé samohlásky – správně užívá gramatiku psaní měkkých a tvrdých souhlásek – užívá pravidla pro psaní koncovek v typických případech slov – poznává rozdíly v mluvené a psané podobě slova – vyjmenuje řazení písmen podle abecedy – rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev – porovnává významy slov, seznamuje se se slovy 	<p>Hláska, slabika, slovo</p> <p>Samohlásky, souhláska, dvojhlásky Krátké a dlouhé samohlásky Pravidla psaní ú, ů u slov bez předpon Měkké, tvrdé, obojetné souhlásky</p> <p>Spodoba, párové souhlásky</p> <p>Abeceda Pravidla pro psaní ě ve slovech mimo morfologický šev Slovo - význam slov, třídění slov, slova</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. <i>(hry, luštění hádanek, křížovek).</i></p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p>opačnými, nadřazenými a podřazenými, souřadnými.</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznává slova citově zbarvená a vhodně je užívá v textu, pozná slova hanlivá – najde v textu slova příbuzná – utvoří ze slov smysluplné věty a souvětí a zná pravidla tvoření souvětí – používá pravidla pro psaní vět a souvětí, rozpozná začátek a konec věty zrakově i sluchově – rozpozná vlastní jména osob, zvířat, obcí, řek a ovládá pravopis psaní těchto slov 	<p>nadřazená, podřazená, souřadná, opačná, citově zbarvená, hanlivá</p> <p>Slova příbuzná Věta, souvětí, řazení slov ve větě, řazení vět v textu Druhy vět podle postoje mluvčího Psaní vět - velké písmeno, znaménka na konci věty Vlastní jména</p>	
Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – přečte a přednese text přiměřený věku – poslouchá literární texty a umí vyjádřit svůj názor – odliší literární díla, autory, prostředky tvorby 	<p>Poslech, přednes, čtení textu Vyjadřování svých pocitů, názorů</p> <p>Pohádka, rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň Spisovatel, ilustrátor, básník, čtenář Verš, rým Divadelní představení</p>	<p>OSV 11 Hodnoty a postoje: analýzy vlastních i cizích postojů, postojů jednotlivých postav textu, vytváření povědomí o vlastnostech typu - odpovědnost, spolehlivost (<i>divadelní představení</i>).</p> <p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy a zážitky z Evropy, světa v knihách, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy (<i>výstavka literatury jiných států pro děti</i>).</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Ročník: 3., hodinová dotace 8 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none">– zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení, čte potichu i nahlas, čte s porozuměním, reprodukuje text– orientuje se v textu slyšeném i čteném, je schopen vypravovat podle osnovy, popisuje jednoduché předměty a činnosti– na základě vlastních zážitků tvoří mluvený projev– dokáže telefonovat– volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích– napíše adresu, pozdrav na pohlednici, pozvánku, dopis– zdokonaluje a kontroluje vlastní písemný projev, dbá na úpravu v sešitě, zvládá základní hygienické návyky, píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	<p>Čtení</p> <p>Vyjadřovací schopnosti Komunikační žánry Naslouchání</p> <p>Psaní</p>	<p>OSV 8 Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč lidských skutků, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích (<i>informování, omluva, pozdrav, prosba</i>).</p> <p>VDO 1 Občanská společnost a škola: škola jako model demokratického společenství - demokratická atmosféra, vztahy ve škole, uplatňování demokratických principů v každodenním životě školy.</p> <p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti a z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy (<i>Den světových jazyků</i>).</p> <p>MKV 1 Kulturní diference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, poznávání vlastního kulturního zakotvení (<i>spisovatelé, básníci různých národností</i>).</p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Jazyková výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná – odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech – píše správně skupinu bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev – rozpozná znělé i neznělé souhlásky uvnitř slova – píše správně písmena na začátku věty v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování – pozná podstatné jméno – poznává rod, číslo a pád podst. jmen – rozpozná sloveso – poznává osobu, číslo a čas sloves – rozlišuje slovní druhy v základním tvaru – spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 	<p>Význam slov Stavba slova</p> <p>Vyjmenovaná slova</p> <p>Psaní skupin bě, pě, vě, mě</p> <p>Znělé a neznělé souhlásky Velká písmena</p> <p>Podstatná jména</p> <p>Slovesa</p> <p>Ostatní slovní druhy Věta jednoduchá a souvětí</p>	<p>OSV 5 Kreativita: rozvoj základních rysů kreativity (<i>nápaditosti, originalita, schopnosti vidět věci jinak, rozvoj citlivosti, tvořivost v mezilidských vztazích</i>).</p> <p>MV 7 Práce v realizačním týmu: utváření týmu, význam komunikace a spolupráce v týmu, stanovení si cíle, časového harmonogramu, rozdělení úkolů a zodpovědnosti. (<i>skupinové vyučování, projektové dny, učení s Daltnem</i>).</p>
Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – vyjadřuje své pocity z přečteného textu – rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění – pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<p>Čtení a poslech literárních textů Literární druhy a žánry</p> <p>Přednes literárních textů, dramatizace, reprodukce</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 4., hodinová dotace 8 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none">– čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas– rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu– vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na základě zadaných informací– posoudí, zda ve sdělení tel., ukázce dialogu atd. něco chybí nebo zda je úplná, změní dialog ve vzkaz apod.– reprodukuje obsah přiměřeně náročného textu podle svých schopností– vyjadřuje se přiměřeně v běžných situacích– kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu – vypravuje podle osnovy– popíše jednoduchou věc– při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zbarvená– zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu	<p>Čtení - pozorné, plynulé atd.</p> <p>Mluvený projev - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz aj.</p> <p>Písemný projev - zpráva, popis pracovního postupu, vypravování, dopis</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení pozornosti, soustředění, zapamatování (<i>jazykolamy, nácvik přednes veršů, Kimova hra, luštění hádanek, křížovek</i>).</p> <p>OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve třídě (<i>pantomima, poznáš mě podle popisu</i>).</p> <p>OSV 7 Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy, empatie, lidská práva jako regulativ vztahů (<i>komunitní kruh</i>).</p> <p>OSV 8 Komunikace: řeč těla a slov, řeč lidských skutků (<i>informování, omluva, pozdrav, prosba, dramatizace</i>).</p>
Jazyková výchova		
<ul style="list-style-type: none">– porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova mnohoznačná	Slovní zásoba a tvoření slov - význam slov	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení pozornosti, soustředění, zapamatování

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se se stavbou slova (předpona, kořen, přípona, koncovka – rozlišuje předpony a předložky – píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách – určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu – vyjmenuje a používá vzory podstatných jmen – určuje rod, číslo, pád a vzor – skloňuje podstatná jména podle vzorů – píše správně zeměpisné názvy – pozná zvratná slovesa, neurčitek – určuje osobu, číslo, čas – časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím – rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary – odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí – seznámí se se základní skladební dvojicí ve větě jednoduché a seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem 	<p>Stavba slova</p> <p>Vyjmenovaná slova</p> <p>Tvarosloví - slovní druhy, tvary slov</p> <p>Pravopis - koncovky podstatných jmen</p> <p>Skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice</p> <p>Pravopis syntaktický</p>	<p><i>(jazykolamy, nácvik přednes veršů, Kimova hra, luštění hádanek, křížovek).</i></p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je – volně reprodukuje text podle svých schopností – rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů – při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<p>Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes, volná reprodukce, dramatizace, výtvarný doprovod</p> <p>Základní literární pojmy básně, pohádka, pověst, bajka, povídka; verš, rým, přirovnání aj.</p>	<p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: problémy v mezilidských vztazích (<i>práce ve skupině</i>).</p> <p>OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika: vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.</p> <p>MKV 1 Kulturní diference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik (<i>spisovatelé, básníci různých národností a skupin</i>).</p> <p>MKV 2 Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi (<i>besedy s žáky menšín</i>).</p>

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě – volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru – vhodně se představí dospělému i dětem – rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace – píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry – sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) – posoudí, zda náležitosti daného útvaru jsou úplné, či zda zde něco chybí – vytvoří text na dané či vlastní téma – napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi, posoudí, co v ukázce dopisu chybí – sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti 	<p>příkaz, prosba, omluva)</p> <p>Slohové útvary</p> <p>Dopis</p> <p>Vypravování</p>	<p>samospráva (<i>zápis ze schůzky školního parlamentu, vznesení požadavků na školní parlament, k řediteli školy ...</i>).</p> <p>VMGES 1 Evropa a svět nás zajímá: rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa. (<i>Den světových jazyků</i>).</p> <p>MKV 1 Kulturní diference: respektování zvláštností různých etnik (<i>spisovatelé, básníci různých národností</i>).</p> <p>MV 3 Stavba mediálních sdělení.</p>
Jazyková výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy – nahradí v textu slovo slovem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo spisovným – rozlišuje slova spisovná a nespisovná a jejich tvary – určuje slovní druhy plnovýznamových slov (mimo částice) a využívá je v gramaticky 	<p>Význam slov</p> <p>Tvarosloví</p> <p>Slovní druhy</p>	<p>MKV 4 Multikulturalita: naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin (<i>programy muzea umění, přednášky</i>).</p> <p>MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: hodnotící prvky ve sdělení, pěstování kritického přístupu.</p>

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p>správných tvarech ve svém mluveném projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> – určí pád, číslo, rod a vzor podstatných jmen – doplní zadaný tvar podstatného jména správně do věty – vyhledá nesprávný tvar podstatného a přídavného jména a nahradí je tvarem spisovným – určí osobu, číslo, čas, způsob u sloves – vyhledává složené slovesné tvary – rozliší přídavné jméno měkké a tvrdé, s podstatným jménem určí pád, číslo, rod a vzor přídavného jména – správně píše předložku s/z <p>– vyhledává základní skladební dvojici, ve větě s nevyjádřeným podmětem tvoří základní skladební dvojici za pomoci příslušných osobních zájmen</p> <p>– odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</p> <p>– užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p> <p>– píše správně i/y v koncovkách podstatných a přídavných jmen i u sloves</p> <p>– píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>– zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (shoda podmětu s přísudkem)</p> <p>– doplní správně čárky do zadaného textu</p>	<p>Skladba</p> <p>Pravopis</p>	<p>MV 2 Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality: různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce (<i>hra na tel. vysílání, reportáže, dramtizace, besedy</i>).</p> <p>MV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti: postavení médií ve společnosti (<i>besedy</i>).</p> <p>MV 6 Tvorba mediálního sdělení: (<i>školní časopis</i>).</p>

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p>(oslovení, několikanásobný větný člen)</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje ve slově kořen, část příponovou a předponovou – k danému slovu uvede slova příbuzná – určí, kdy se jedná o slovo příbuzné a kdy o tvary téhož slova 	<p>Stavba slova</p>	
Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je – volně reprodukuje text podle svých schopností, zapamatuje si podstatná fakta – tvoří vlastní literární text na dané téma – rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (poezie, komiks, nauč. text, návod k použití) – při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy – žák rozhodne, zda ukázka je poezie, próza, pohádka, pověst, bajka 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>Základní literární pojmy</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávání v dané oblasti klade důraz na komunikační schopnosti žáků. Výuka směřuje k tomu, aby byl žák schopen dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech, rozumět čtenému textu na příslušné jazykové úrovni, poslechovým cvičením. V raných stádiích výuky je dbáno na správnou výslovnost a intonaci. Důraz je též kladen na poznávání reálií anglicky mluvících zemí.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

- v 1. ročníku – 1 hodina týdně
- ve 2. ročníku – 2 hodiny týdně
- ve 3. – 5. ročníku – 3 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka je vedena již od počátků převážně v angličtině, čímž se docílí cizojazyčného prostředí, ve kterém začne žák myslet v daném jazyce a nebude otrocky překládat. Základní gramatické struktury nejsou v prvních letech výuky vysvětlovány. Jsou prezentovány v běžné mluvě a žák je začne sám instinktivně používat.

V prvním a druhém ročníku probíhá výuka (výhradně) audio-orální formou, ze začátku pouze přes Total Physical Response (TPR) což znamená, že žák nemluví, ale pouze plní úkoly zadané učitelem. Audio-orální kurz pro žáky zahrnuje základní slovní zásobu v tématech týkajících se života žáka. K tomu je využíváno hravých forem – her, říkadel, písniček, soutěží, výukových programů na PC. Dále žáci pracují s obrázkovým materiálem i konkrétními pomůckami. Slovní zásoba je rozvíjena po tematických celcích.

Ve výuce se užívají formy a metody práce podle charakteru učiva a vzdělávacího cíle:

- výklad učitele
- konverzační témata s pracovními listy
- frontální výuka s obrázky a jinými demonstračními pomůckami
- samostatná a skupinová práce
- individuální řešení zadaných úkolů
- projekty na vybraná témata
- práce se slovníky, časopisy a autentickými materiály
- didaktické hry
- videozáznamy
- počítačové prezentace a programy

Průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS

VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích.

VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: život Evropanů, vzdělávání mladých Evropanů.

Multikulturní výchova – MKV

MKV 1 Kulturní diference: zvyky a tradice, písně a poezie anglicky mluvících zemí.

MKV 2 Lidské vztahy: tolerantní vztahy s jinými lidmi – příběhy dětí.

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie pro jejich rozvoj

Kompetence k učení

- vedeme žáky k rozlišování zvukové podoby slova (1. – 2. ročník)
- srozumitelně vysvětlujeme, co žáci reprodukují (1. – 2. ročník)
- snažíme se u žáků podnítit zájem o porozumění cizí řeči
- vedeme žáky k samostatnému získávání, třídění, zpracovávání a vyhodnocování informací vhodnými metodami přiměřeně jejich věku
- vedeme žáky k odvozování souvislostí
- vedeme žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi
- vedeme žáky k používání anglického jazyka jako prostředku komunikace
- seznamujeme žáky s jednoduchými písněmi a básněmi

Kompetence k řešení problémů

- seznamujeme žáky s českými slovy přejatými z angličtiny a jejich významy (1. - 2. ročník) (žáci porovnávají česká a anglická slova)
- seznamujeme žáky s rozdílnou formou grafické a mluvené podoby slova (žáci objevují rozdílnou formu grafické a mluvené podoby slova (1. - 2. ročník))
- předkládáme žákům takové úkoly, u kterých mohou aplikovat stávající jazyková pravidla pro vyvozování složitějších gramatických jevů
- žáci jsou schopni porovnávat a odvodit problém
- klademe žákům problémové otázky (žáci řeší a odvozují problém)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k naslouchání a respektování názorů druhých (žáci si naslouchají a vhodně reagují)
- vedeme žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni (vytváříme žákům situace, ve kterých jsou vedeni k vzájemné komunikaci)
- probouzíme u žáků zájem o komunikaci v cizím jazyce
- dbáme na správnost vyjadřování a používání správné výslovnosti
- umožňujeme žákům formulovat vlastní myšlenky, názory a získané poznatky v ústním i písemném projevu

Kompetence sociální a personální

- nabízíme žákům možnosti skupinové práce a vedeme je k aktivní práci ve skupině odpovídající jejich věku
- vedeme žáky k respektování názorů druhých a ke spolupráci
- oceňujeme u žáků pokrok a vedeme je k vlastnímu uvědomění si svého pokroku

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování názorů druhých (uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu)
- zapojujeme žáky do modelových situací k prokázání svých jazykových dovedností
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a respektování názorů druhých

Kompetence pracovní

- dbáme na dodržování a respektování pravidel
- vedeme žáky k vytváření pozitivního a odpovědného vztahu k práci
- pěstujeme u žáků základní pracovní návyky – organizace práce, navržení postupu a časového rozvržení práce, dodržují stanovená pravidla pro práci

V rámci předmětu anglický jazyk nabízíme žákům následující soutěže, exkurze a projekty:

- **soutěže:** dle aktuální nabídky

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Anglický jazyk

I. období: Ročník 1., 2., 3., hodinová dotace 1 h týdně (1. roč.), 2 h týdně (2. roč.) a 3 h týdně (3. roč.)

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p><i>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</i></p> <ul style="list-style-type: none">- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu <p><i>PSANÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none">- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si a používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - dovede anglicky pozdravit, poděkovat - reaguje na pokyny učitele zadané anglicky - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - rozumí obsahu krátkého mluveného textu vztahujícího se k probíranému tématu - rozumí obsahu jednoduchého psaného textu vztahujícího se k probíranému tématu - pojmenuje základní barvy - počítá do 20 - pojmenuje věci a objekty ve třídě - vyjmenuje názvy domácích a exotických zvířat - pojmenuje nejbližší rodinné příslušníky - popíše základní části lidského těla - jmenuje názvy běžně používaného oblečení - rozlišuje zdravé a nezdravé potraviny - hovoří o tom, co má/nemá rád 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <p>Základní komunikační fráze</p> <p>Základní pokyny pro práci v hodině</p> <p>Tematické okruhy:</p> <p>barvy čísla (0-20) třída, věci ve třídě zvířata</p> <p>rodina části těla oblečení jídlo mé oblíbené...</p>	<p>VMEGS 1 Život dětí v jiných zemích (<i>čtení příběhů, vlastní vyprávění dětí, zážitky z prázdnin</i>).</p> <p>VMEGS 2 Státní a evropské symboly (<i>mapa anglicky mluvících zemí, vlajky, Den světových jazyků</i>).</p> <p>MKV 1 Kulturní diference: zvyky a tradice, písně a poezie anglicky mluvících zemí (<i>Vánoce, Velikonoce, Halloween</i>).</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Anglický jazyk

II. období: Ročník 4., 5., hodinová dotace 3 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p><i>POSLECH S POROZUMĚNÍM</i></p> <ul style="list-style-type: none">- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <p><i>MLUVENÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none">- zapojí se do jednoduchých rozhovorů- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <p><i>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i></p> <ul style="list-style-type: none">- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <p><i>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</i></p> <ul style="list-style-type: none">- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní své osobní údaje do formuláře 		
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a používá ji v komunikačních situacích - pracuje s anglicko - českým slovníkem - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho osoby, rodiny... - pozdraví, rozloučí se, poděkuje, zeptá se - sestaví jednoduché sdělení o sobě a své rodině - vytvoří množné číslo podstatných jmen 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka, fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky, - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Tematické okruhy –</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, rodina, škola, volný čas, názvy povolání, lidské tělo, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, oblékání, nákupy, jídlo a potraviny, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí popis, návod, pokyn, příkaz, říkanka, básnička, písnička <p>Pravidla komunikace v běžných situacích</p> <p>Jednoduchá sdělení</p> <p>Základní gramatické struktury</p> <ul style="list-style-type: none"> - množné číslo podstatných jmen člen 	<p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích (<i>mapa anglicky mluvících zemí, postřehy z cest, zkušenosti z cest</i>).</p> <p>VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: život Evropanů, vzdělávání mladých Evropanů.</p> <p>MKV 1 Kulturní diference: zvyky a tradice, písně a poezie anglicky mluvících zemí (<i>Velikonoce, Vánoce a jiné svátky a obyčeje, příprava jídla</i>).</p> <p>MKV 2 Lidské vztahy: tolerantní vztahy s jinými lidmi – příběhy dětí (<i>včlenění cizinců do výuky, pomoc</i>).</p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – používá správně tvary neurčitého členu (a/an) – rozlišuje přídavná jména a užívá je ve větě – správně používá zájmena osobní, tázací a ukazovací – počítá do 100 a seznamuje se s použitím řadových číslovek (datum) – správně používá předložky „in, on, at“ – časuje slovesa „to be“ – tvoří jednoduché věty oznamovací – vytvoří otázku a zápor – hovoří o svých schopnostech a dovednostech – vytvoří větu oznamovací, rozlišuje 3.os.č.j. – sestaví otázku s „who/what/when/where/ how/why“ – vytvoří zápor – používá správný slovosled – hovoří o právě probíhající události – sestaví otázku a zápor – vytvoří pokyn (příkaz) – popisuje místo (město) 	<ul style="list-style-type: none"> určitý, neurčitý – přídavná jména (základní a přivlastňovací) – zájmena (osobní, tázací, ukazovací) – číslovky (základní, řadové) – předložky místa a času – sloveso “to be“ – sloveso „have got“ – „can“ – přítomný čas prostý – přítomný čas průběhový – rozkazovací způsob – vazba „there is / there are“ 	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. Čísla a početní operace

- osvojení aritmetických operací ve třech složkách:
- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

3. Geometrie v rovině a prostoru

- určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Časové vymezení předmětu

Předmět matematika je vyučován jako samostatný předmět v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku s následující hodinovou dotací, v 1. a 2. ročníku po 4 hodinách týdně a ve 3., 4. a 5. ročníku po 5 hodinách týdně.

Organizační vymezení předmětu

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Osobnostní rozvoj

- OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování.
- OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: moje učení, moje vztahy k druhým (pomoc, práce ve skupině), zdravé a vyrovnané sebepojetí.
- OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, stanovení osobních cílů.
- OSV 4 Psychohygiena: dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích.
- OSV 5 Kreativita: pružnost nápadů.

Sociální rozvoj

- OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost ustoupit, pozitivní myšlení), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná komunikace, respekt, řešení konfliktů, organizování práce skupiny), etické zvládání soutěže, konkurence.

Morální rozvoj

- OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednosti pro řešení problémů- problémové úlohy.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VMEGS

- VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie pro jejich rozvoj

Kompetence k učení

- dbáme na přesné a stručné vyjadřování užíváním mat. jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh
- vedeme žáky ke zdokonalení grafického projevu, rozvoji abstraktního, exaktního, kombinatorického a logického myšlení k věcné a

srozumitelné argumentaci

- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- srozumitelně žákům vysvětlujeme, co se mají naučit
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vedeme žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů

- pomáháme žákům rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, sebekontrolu, systematičnost, vytrvalost a přesnost
- provádíme se žáky rozborů problémů a plánů řešení, odhadování výsledků, volbu správných postupů, vyhodnocování správnosti výsledků
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- klademe žákům otevřené otázky a vybízíme je k pojmenování cílů činnosti
- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme, pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dodáváme žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní

- dbáme na přesné a stručné vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci a práci v týmu
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- podněcujeme žáky k argumentaci
- dáváme žákům možnost kriticky hodnotit svou práci i práci ostatních
- vedeme žáky při zpracovávání informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení

- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanská

- vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme a umožňujeme jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- pro žáky s postižením připravujeme vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- vytváříme se žáky zásobu matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- vedeme žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- vedeme žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- vytváříme příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: MATEMATIKA

Ročník: 1., hodinová dotace 4 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Číslo a početní operace		
<ul style="list-style-type: none">– používá přirozená čísla do 20, umí je napsat, přečíst, seřadit a porovnávat, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti,– používá matematické symboly +, -, =, <, >– sčítá a odčítá do 20 bez přechodu desítky– provádí rozklad na desítky a jednotky– vytváří a řeší slovní úlohy na sčítání, odčítání a porovnávání	Obor přirozených čísel do 20	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání (<i>vlastní kontrola prací dle vzorů, dle pokynů, zachování a respektování pořadí</i>).
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none">– doplňuje posloupnosti čísel– zapíše a používá značku pro litr, kilogram, metr, korunu	Tabulky Jednotky	
Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none">– rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary	Základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: MATEMATIKA

Ročník: 2., hodinová dotace 4 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Číslo a početní operace		
<ul style="list-style-type: none">– používá přirozená čísla k modelování reálných situací– spočítá předměty v daném souboru, soubor dokáže vytvořit– čte, zapisuje a porovná čísla do 100– užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti– používá lineární uspořádání– najde a přečte číslo na číselné ose– zvládá jednoduché početní operace s čísly do 100 – seznámí se s principem násobilky– dokáže vytvořit a vyřešit úlohy, ve kterých používá osvojené početní operace– provádí zápis slovní úlohy	<p>Numerace do 100</p> <p>Zápis čísel do 100</p> <p>Porovnávání čísel do 100</p> <p>Uspořádání do 100 vzestupně i sestupně.</p> <p>Číselná osa do 100.</p> <p>Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku</p> <p>Pamětné sčítání a odčítání do 100</p> <p>Počítání se závorkami</p> <p>Komutativní zákon při sčítání</p> <p>Násobilka do 50</p> <p>Řešení slovních úloh v oboru do 100</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování (<i>Kimova hra, hledání rozdílů v obrázku, dokreslení obrázků práce v určitém časovém omezení</i>).</p> <p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: moje učení, moje vztahy k druhým (pomoc, práce ve skupině), zdravé a vyrovnané sebepojetí (<i>pomoc, práce ve skupině, zdravé a vyrovnané sebepojetí, vlastní sebehodnocení, hodnocení práce skupiny</i>).</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, stanovení osobních cílů (<i>sebehodnocení a vlastní posouzení vlastních úspěchů</i>).</p> <p>OSV 10 Řešení problémů: dovednosti pro řešení problémů- problémové úlohy (<i>kritické myšlení, řešení slovních úloh</i>).</p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
		<i>vycházejících ze života).</i>
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v čase – zvládá jednoduché převody jednotek času – doplňuje elementární tabulky, schémata – popisuje jednotlivé závislosti z praktického života 	<p>Jednotky času - rok, měsíc, den, hodina, minuta</p> <p>Tabulky měření, sčítání, odčítání</p> <p>Bankovky a mince, počítá v oboru do 100</p>	OSV 10 Řešení problémů: dovednosti pro řešení problémů (<i>problémové úlohy</i>).
Geometrie		
<ul style="list-style-type: none"> – rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinné útvary a tělesa a nachází v realitě jejich reprezentaci – porovná velikosti útvarů – měří a odhaduje délku úsečky 	<p>Čára přímá, lomená, křivá</p> <p>Bod, přímka, úsečka, geometrické tvary a tělesa</p> <p>Tělesa</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: MATEMATIKA

Ročník: 3., hodinová dotace 5 h týdně

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Číslo a početní operace		
<ul style="list-style-type: none">– násobí a dělí v oboru malé násobilky, řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky– sčítá a odčítá dvojciferná čísla z paměti (typ příkladů $34+25$, $67-52$)– umí sčítat a odčítat dvojciferná čísla písemně– řeší slovní úlohy v oboru do sta– zapisuje a čte čísla do tisíce, porovnává je, řadí vzestupně a sestupně, zakreslí je na číselné ose– řeší slovní úlohy v oboru do tisíce– seznamuje se se zaokrouhlováním na desítky a stovky– určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých příkladech	<p>Malá násobilka</p> <p>Počítání v oboru do sta</p> <p>Počítání v oboru do tisíce</p> <p>Dělení se zbytkem</p>	<p>OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost ustoupit, pozitivní myšlení), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná komunikace, respekt, řešení konfliktů, organizování práce skupiny), etické zvládnutí soutěže, konkurence.</p> <p>VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: porovnávání lidnatosti států, hor, měst (<i>Den Země – numerické porovnávání údajů a informací</i>).</p>
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none">– orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času a hmotnosti– používá jednotky délky m, dm, cm, mm– změří rozměry geometrických útvarů - úsečka, čtverec, obdélník atd. a vyjadřuje je ve vhodných jednotkách– popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<p>Závislosti a jejich vlastnosti, tabulky</p> <p>Jednotky délky a hmotnosti</p>	<p>OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (<i>jasná komunikace, respekt, řešení konfliktů, organizování práce skupiny</i>), <i>etické zvládnutí soutěže, konkurence</i>.</p>

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
– doplňuje tabulky a schémata		
Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> – porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky – určí, narýsuje a označí přímku, polopřímku, úsečku dané délky – rozumí pojmu opačná polopřímka – rozlišuje kružnici a kruh – pozná základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází je v realitě 	<p>Úsečka</p> <p>Přímka a polopřímka</p> <p>Základní útvary v rovině a v prostoru</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.</p> <p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů (<i>problémové úlohy</i>).</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: MATEMATIKA

Ročník: 4., hodinová dotace 5 h týdně

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Číslo a početní operace		
<ul style="list-style-type: none">– zapisuje a čte čísla do 100 000– počítá po tisících, desetitisících, statisících a používá rozvinutý zápis čísel– sčítá a odčítá z paměti (pouze čísla, která mají nejvýše dvě různé číslice od nuly)– písemně do 100 000– zaokrouhluje na tisíce a desetitisíce– orientuje se na číselné ose do 100 000– porovnává čísla do 100 000– ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky– násobí písemně jednociferným a dvouciferným činitelem– dělí písemně jednociferným dělitelem– využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost– provádí odhad a kontrolu svého výpočtu – sčítá, odčítá, násobí a dělí na kalkulátoru, používá kalkulátor ke kontrole– převádí jednotky hmotnosti, délky a času– řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání,	<p>Obor přirozených čísel do 10 000 Zápis čísla v desítkové soustavě</p> <p>Zaokrouhlování čísel Číselná osa</p> <p>Násobilka</p> <p>Písemné algoritmy početních operací</p> <p>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Odhad a kontrola výsledku</p> <p>Práce s kalkulátorem</p> <p>Matematika a reálná situace</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů (<i>Kimova hra, hledání rozdílu v obrázku, dokreslení obrázků práce v určitém časovém omezení</i>).</p> <p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů.</p>

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p>násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi</p> <ul style="list-style-type: none"> – řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu o n více, méně, n krát více, méně 		
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledává, sbírá a třídí data – čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy – provádí a zapisuje jednoduchá pozorování 	<p>Závislosti a jejich vlastnosti Diagramy, grafy, tabulky Zásady sběru a třídění dat</p>	
Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje zásady rýsování – narýsuje a znázorní - přímkou, polopřímku, úsečku, různoběžky a vyznačí jejich průsečík, sestrojí rovnoběžky a kolmice pomocí pravítka s ryskou trojúhelník, čtverec, obdélník kružnici s daným středem a poloměrem – užívá jednoduché konstrukce – sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran – určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a obsahy porovná – užívá základní jednotky obsahu – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti osovou souměrnost i v jiných praktických činnostech a situacích 	<p>Zásady rýsování Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Základní útvary v rovině</p> <p>Grafické sčítání úseček Délka úsečky</p> <p>Obvod a obsah obrazce Jednotky délky a jejich převody: mm, cm, dm, m, km Osově souměrné útvary</p>	<p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů (<i>problémové úlohy, skupinové učení, daltonské metody výuky</i>).</p>

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
– řeší praktické slovní úlohy a problémy nezávislé na obvyklých postupech – využívá úsudek	Řešení slovních úloh úsudkem Číselné a obrázkové řady	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: MATEMATIKA

Ročník: 5., hodinová dotace 5 h týdně

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Číslo a početní operace		
<ul style="list-style-type: none">– zapisuje a čte čísla větší než milion– počítá po milionech– používá rozvinutý zápis v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)– orientuje se na číselné ose do milionu – písemně sčítá až čtyři přirozená čísla– písemně odčítá dvě přirozená čísla– písemně násobí až čtyřciferným činitelem– písemně dělí až dvojciferným dělitelem– účelně propojuje písemné i pamětné počítání<ul style="list-style-type: none">– násobí deseti, stem, tisícem– zaokrouhluje na desetitisíce a statisíce– řeší slovní úlohy v oboru do 1 000 000 – využívá matematické zákony (asociativnost a komutativnost)– provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru– provádí kontrolu výpočtu pomocí kalkulačtoru – převádí jednotky času, délky a hmotnosti	<p>Počítání do 1 000 000</p> <p>Zápis čísla v desítkové soustavě</p> <p>Obor přirozených čísel – písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení</p> <p>Zaokrouhlování</p> <p>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</p> <p>Jednotky</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování.</p> <p>OSV 4 Psychohygienu: dovednosti zvládnutí stresových situací, hledání pomoci při potížích (<i>pomoc, spolupráce, požádání o pomoc a radu</i>).</p> <p>OSV 5 Kreativita: pružnost nápadů (<i>hledání více postupů, řešení</i>).</p> <p>VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět (<i>údaje o Evropě, Zemi, porovnávání údajů a informací, tabulky, Dny Země</i>).</p>

<ul style="list-style-type: none"> – přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty – porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose – vyhledává, sbírá a třídí data – vyhledává údaje v jízdním řádu a řeší slovní úlohy s časovými údaji – sestavuje jednoduché tabulky a diagramy – používá tabulky k modelování a řešení různých situací – doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce – zjistí potřebné údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou použita procenta – pracuje s údaji např. v cenících apod. – tvoří a řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru – používá římské číslice I až X, L, C, D, M – přečte číslo kapitoly a letopočet – pracuje s pojmem zlomek – pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu – modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku – porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel 	<p>Desetinná čísla</p> <p>Celá čísla</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>Matematizace reálné situace</p> <p>Římské číslice – Rozšiřující učivo</p> <p>Zlomky</p>	
<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p>		

<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný – pozná a pojmenuje čtyřúhelníky – rozpoznává základní útvary v prostoru (tělesa) – dbá na přesnost a čistotu rýsování – sestrojí obecný, pravoúhlý, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník – sestrojí čtverec, obdélník – sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhel. s ryskou – změří a vypočítá obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku sečtením délek jeho stran – vypočítá obsah čtverce a obdélníka pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu – dbá na přesnost a čistotu rýsování – zvládá grafický součet a rozdíl úsečky – určí střed úsečky pomocí kružítka – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary – rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích 	<p>Základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník</p> <p>Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec</p> <p>Konstrukce</p> <p>Vzájemná poloha dvou přímek</p> <p>Obvod a obsah obrazce</p> <p>Jednotky obvodu a obsahu</p> <p>Osově souměrné útvary</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování (<i>Kimova hra, hledání rozdílů v obrázku, dokreslení obrázků práce v určitém časovém omezení</i>).</p> <p>OSV 5 Kreativita: pružnost nápadů (<i>výběr úkolů, výběr řešení a odůvodnění svého postupu...</i>).</p>
--	--	--

Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je 	<p>Magické čtverce, pyramidy, sudoku</p> <p>Rozšiřující učivo - zašifrované příklady, hlavolamy</p>	<p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů.</p>

porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

*Vyučovací předmět **Člověk a jeho svět** se nazývá stejně jako celá vzdělávací oblast. Tento vyučovací předmět vznikl sloučením prvouky, vlastivědy a přírodovědy.*

*Rozvíjí prvotní poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků z rodiny a z předškolního zařízení. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci a děje kolem sebe, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utvářejí si prvotní ucelený obraz světa, poznávají sebe a své nejbližší okolí. Seznamují se s místně i časově vzdálenějšími osobami a jevy. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, učí se tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů. Poznávají, nacvičují efektivní a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, seznamují se se zásadami **bezpečné komunikace prostřednictvím elektronických médií**.*

*Snaží se o porozumění světu kolem sebe, o vnímání základních vztahů ve společnosti. Všímají si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorují je a přemýšlejí o nich. Snaží se chápat soudobý způsob života s jeho přednostmi i problémy, pochopit současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Učí se formulovat a vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na podněty, názory a myšlenky druhých. **Získávají informace k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.***

Poznávají podstatu zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení. Upevňují preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Vzdělávací oblast je rozčleněna do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Časové vymezení předmětu

Předmět je vyučován ve všech ročnících 1. stupně ZŠ. V 1., 2. a 3. ročníku s časovou dotací dvou hodin týdně, ve 4. a 5. ročníku po čtyřech hodinách týdně.

Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se užívají formy a metody práce podle charakteru učiva a vzdělávacího cíle, kladen je důraz na prožitek žáků z konkrétních nebo modelových situací.

- frontální výuka s mapami, encyklopediemi, soubory obrazů a jinými demonstračními pomůckami
- samostatná a skupinová práce
- individuální a skupinové řešení zadaných úkolů
- projekty na vybraná témata
- didaktické hry
- pozorování, pokusy
- videozáznamy
- počítačové programy
- exkurze, vycházky

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Osobnostní rozvoj

OSV1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování.

OSV2 Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím.

OSV3 Seberegulace a sebeorganizace: dobrá organizace času.

OSV4 Psychohygiena: uvolnění, relaxace, dobrá organizace času.

Sociální rozvoj

OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve skupině, třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem.

OSV 7 Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, pohled na svět očima druhého.

OSV 8 Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč prostředí; cvičení pozorování a aktivního naslouchání.

Morální rozvoj

OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika: vytváření povědomí o odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlivosti, respektování atd.; dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích.

Výchova demokratického občana - VDO

VDO 1 Občanská společnost a škola: Občanská společnost a škola: demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole.

VDO 2 Občan, občanská společnost a stát: listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana.

VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě: demokratické volby; obec jako jednotka samosprávy.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VMEGS

VMEGS 1 Evropa nás zajímá: naši sousedé v Evropě.

VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa, Evropa a svět.

Multikulturní výchova - MKV

MKV 1 Kulturní diference: člověk jako jednota tělesné a duševní stránky člověka, ale i jako součást etnika, jedinečnost člověka a jeho individuální zvláštnosti.

MKV 2 Lidské vztahy: důležitost integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích.

MKV 3 Etnický původ: základní informace o různých etnických a kulturních skupinách v české společnosti.

MKV 5 Princip sociální smíru a solidarity: odpovědnost každého člověka za odstranění diskriminace, nekonfliktní život v multikulturní společnosti.

Environmentální výchova - EV

EV 1 Ekosystémy: les, pole, vodní zdroje; lidská sídla.

EV 2 Základní podmínky života: voda, vzduch; přírodní zdroje, energie.

EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady; ochrana přírody a kulturních památek.

EV 4 Vztah člověka a prostředí: řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, náš životní styl (spotřeba věcí, odpady), rozmanitost vlivů prostředí na zdraví.

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie pro jejich rozvoj

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému získávání, třídění, zpracovávání a vyhodnocování informací vhodnými metodami
- umožňujeme žákům vyhledávat informace v encyklopediích a odborné literatuře
- vedeme žáky ke kritickému posuzování získaných poznatků, jejich porovnávání a formulace závěrů
- vedeme žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- dbáme na užívání správné odborné terminologie
- seznamujeme žáky s orientací v mapě, vyznačování do jednoduchého plánu místa bydliště, školy, cesty na určené místo
- motivujeme žáky k pozorování přírodních a socioekonomických jevů
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke kritickému myšlení a obhajobě vlastního rozhodnutí, řešení a následně zhodnocení vlastní práce
- vedeme žáky k řešení problémů, zadaných úkolů, správnému rozhodování v různých situacích, žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- vedeme žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- nabízíme žákům takové metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- dbáme na užívání správné terminologie
- umožňujeme žákům vzájemnou komunikaci i komunikaci mezi sebou
- nabízíme žákům samostatnou i skupinovou práci
- vedeme žáky k naslouchání a respektování názorů druhých
- vedeme žáky k interpretaci či prezentaci vlastních názorů, různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných záznamů v ústní i písemné podobě

Kompetence sociální a personální

- nabízíme žákům skupinovou práci (žák přijímá role ve skupině a podílí se na příjemné atmosféře v týmu)

- vedeme žáky k aktivní práci ve skupině (žáci při práci respektují názory a zkušenosti druhých)
- vedeme žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- vedeme žáky k posílení sebedůvěry a utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení své práce i práce ostatních
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme žákům spoluúčast na vytváření kritérií hodnocení a následném hodnocení svých výsledků
- dbáme na dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pochopení ekologických souvislostí mezi složkami krajinné sféry a vlivu člověka na ně a k pochopení environmentálních problémů
- budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje v lokálním a globálním měřítku
- prohlubujeme u žáků vztah k České republice jako své vlasti
- seznamujeme žáky s chováním v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
- vedeme žáky k toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k ohleduplnosti

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti a k dodržování vymezených pravidel
- seznamujeme žáky s používáním různých materiálů, nástrojů a vybavení
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svěřené pracovní pomůcky a k bezpečné a hospodárné práci se svěřenými pomůckami a materiály
- dbáme na dodržování pravidel bezpečného chování při práci ve třídě i v plenéru
- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vedeme žáky k plánování úkolů a pracovních postupů

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Ročník: 1., hodinová dotace 2 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Místo, kde žijeme		
<ul style="list-style-type: none">– popíše cestu do školy a zpět– řekne název školy– řekne jméno třídního učitele a ředitele školy– připraví si pomůcky do školy– udržuje pořádek ve svých věcech– uspořádá pracovní místo	Škola	VDO 1 Občanská společnost a škola: demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole (<i>škola</i>).
Lidé kolem nás		
<ul style="list-style-type: none">– popíše vztahy mezi rodinnými příslušníky– vypráví o svém domově	Rodina Domov	OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve skupině, třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem. MKV 2 Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principů slušného chování, základní morální normy (<i>návštěva kulturního představení, práce ve skupině</i>).
Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none">– orientuje se v pojmech rok, měsíc, týden, den, hodina– vyjmenuje dny v týdnu– vyjmenuje čtvero ročních období, charakterizuje je– popíše některé vánoční a velikonoční zvyky	Orientace v čase	

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
a tradice		
Rozmanitost přírody		
– pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Životní podmínky	EV 4 Vztah člověka k prostředí: řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, náš životní styl (spotřeba věcí, odpady), rozmanitost vlivů prostředí na zdraví (<i>třídění odpadů</i>).
Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje základní hygienické návyky – dodržuje základy správné životosprávy – výživa, pitný režim, odpočinek, spánek – chová se ukázněně ve škole i mimo školu – dokáže rozlišit nežádoucí formy chování – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	Péče o zdraví Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení Čísła tísňového volání	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Ročník: 2., hodinová dotace 2 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Místo kde žijeme		
– vyznačí v jednoduchém náčrtu nebo plánu své bydliště, školu, cestu na určené místo a možná nebezpečí	Škola, okolí školy, bezpečná cesta do školy Dům, bydliště, orientace v místě bydliště, adresa bydliště	
Lidé kolem nás		
– vyjmenuje a popíše svou rodinu, zařadí sebe do vztahů v rodině, vyjmenuje období lidského života – rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům – chápe role jednotlivých příslušníků rodiny a vztahy mezi nimi, práce v rodině - zásobování rodiny, zásady slušného chování – vyjmenuje různá povolání – vyjmenuje pracovní činnosti různých povolání,	Rodina - jedinec v rodině - jeho postavení, vznik rodiny, období lidského života Příbuzenské vztahy - rodiče, prarodiče, sourozenci, teta, strýc sestřenice, bratranec Role jednotlivých členů rodiny Život a funkce rodiny Obchod - různé obchody a služby Mezilidské vztahy v rodině - požadání, poděkování Zaměstnání členů rodiny	OSV 4 Psychohygienu: uvolnění, relaxace, dobrá organizace času (<i>poslech hudby, hry, vlastní týdenní plán</i>). OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání lidí v různých sociálních skupinách (<i>třída, rodina</i>). OSV 7 Mezilidské vztahy: dobré vztahy v rodině, péče o dobré vztahy, empatie, respektování (<i>dramatizace rodinných situací</i>). MKV 2 Lidské vztahy: důležitost integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích (<i>exkurze na pracoviště rodičů</i>).

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p>uvědomuje si důležitost všech povolání</p> <p>– popíše, jak tráví rodina volný čas společně i jednotlivě</p>	<p>Povolání Výrobky, k čemu slouží, z čeho se vyrábějí - různé suroviny (dřevo, sklo, železo, papír, mouka, mléko) Nástroje, přístroje a zařízení, která potřebují lidé k výkonu povolání a v domácnosti Koníčky Kultura Sport</p>	
Lidé a čas		
<p>– rozliší jednotlivá časová období v denním životě, v životě jednotlivce i celé rodiny</p> <p>– využívá časové údaje při řešení situací v denním životě</p> <p>– rozlišuje děj v minulosti, současnosti a budoucnosti</p> <p>– chápe rozdíly v různých činnostech v minulosti a současnosti</p>	<p>Čas - den, týden, měsíc, roční období, rok (školní, kalendářní)</p> <p>Hodina, minuta - části dne, režim dne žáka, rodiny Poznávání času na hodinách - celé hodiny i části Činnost lidí v jednotlivých částech dne</p> <p>Činnost člověka v minulosti, současnosti a budoucnosti - stroje, zařízení, vynálezy</p> <p>Zvyky a obyčeje Soužití lidí v různých obdobích</p>	<p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení (<i>vlastní kalendář, plán</i>).</p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Rozmanitost přírody		
<ul style="list-style-type: none"> – pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích – rozpozná přírodní společenstva – vyjmenuje jejich charakteristické – vyjmenuje zástupce přírodnin pro jednotlivá přírodní společenstva 	<p>Vzduch, voda - seznámení se skupenstvím vody v různých ročních obdobích.</p> <p>Měření teploty vzduchu</p> <p>Přírodní a umělá společenstva</p> <p>Stavba těla rostlin a některých druhů zvířat</p> <p>Zvířata domácí - užitková, mazlíčci v rodině</p> <p>Stromy - listnaté, jehličnaté, keře, byliny, zemědělské plodiny, ovoce, zelenina</p>	<p>EV 1 Ekosystémy: les, pole - význam, změny krajiny vlivem člověka, vodní zdroje (<i>vycházka na určité místo v různých ročních období - pozorování</i>).</p> <p>EV 2 Základní podmínky života - voda (význam, ochrana) (<i>pokusy</i>).</p> <p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody – význam (<i>sběr odpadových surovin</i>).</p>
Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> – osvojil si základní hygienické, režimové a zdravotní návyky – pečuje o své zdraví – chová se tak, aby neohrožoval své zdraví a zdraví jiných – řídí se základními pravidly silničního provozu a chová se podle nich – rozezná nebezpečí různého charakteru, 	<p>Lidské tělo, části lidského těla</p> <p>Zdravé zuby</p> <p>Zdravá výživa, pitný režim, pohybový režim</p> <p>Drobná poranění a ošetření, první pomoc při drobných poraněních</p> <p>Bezpečné chování v silničním provozu- chodec</p>	<p>MKV 1 Kulturní diference: člověk jako jednota tělesné a duševní stránky člověka, ale i jako součást etnika, jedinečnost člověka a jeho individuální zvláštnosti (<i>měření, vážení, seznámení s koníčky spolužáků</i>).</p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p>využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <ul style="list-style-type: none"> – dodržuje pravidla bezpečnosti při setkání s neznámými lidmi – odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná – v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek – rozumí pojmu mimořádná situace, zvládá své chování v případě mimořádné situace. 	<p>Šikana, sexuální zneužívání, drogy</p> <p>Číslo tísňového volání</p> <p>Požáry - ochrana a evakuace při požáru</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Ročník: 3., hodinová dotace 2 h týdně

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Místo, kde žijeme		
<ul style="list-style-type: none">– orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině– začlení svou obec do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí– vyjmenuje základní údaje z historie a současnosti obce– vyjmenuje některé lidové a místní zvyky a lidové tradice– orientuje se v plánu obce– popíše, kde je v obci muzeum, divadlo, radnice, nádraží atd.– určí hlavní a vedlejší světové strany a orientuje se podle nich	<p>Domov</p> <p>Obec, místní krajina</p> <p>Určování světových stran</p>	<p>VDO 1 Občanská společnost a škola: principy demokracie v každodenním životě školy (<i>význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy, žákovského parlamentu</i>), spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci (<i>vítání občánků</i>).</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí: naše obec, životní styl (<i>udržování pořádku v okolí školy, rodinného domu, svého bydliště, ochrana kulturních památek, přírodních parků, chráněných rostlin...</i>).</p>
Lidé kolem nás		
<ul style="list-style-type: none">– projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům	<p>Soužití lidí, mezilidské vztahy</p> <p>Pravidla slušného chování</p> <p>Práva a povinnosti žáků školy</p>	<p>OSV 7 Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy, empatie, pohled očima druhého, respektování, podpora a pomoc, vztahy ve skupině. (<i>komunitní kruh, pravidla komunitního kruhu</i>).</p>

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, zvycích a práci lidí, porovnává minulost a současnost 	Režim dne Minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	<p>MKV 2 Lidské vztahy: právo všech lidí na život ve společnosti, udržování tolerantních vztahů, odstraňování předsudků vůči etnickým skupinám, lidská solidarita.</p> <p>MKV 5 Princip smíru a solidarity: odpovědnost každého člověka za odstranění diskriminace, nekonfliktní život v multikulturní společnosti (<i>besedy</i>).</p>
Rozmanitost přírody		
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny – provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určí jejich vlastnosti, změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů – rozděluje živočichy, uvádí hlavní rozlišovací znaky a popisuje jejich stavbu těla – rozlišuje domácí a hospodářská zvířata – vybrané živočichy zařadí do příslušného přírodního společenství – pojmenuje části rostlin – popíše projevy života rostlin – vyjmenuje vybrané druhy plodů a semen – pozná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny, hospodářské a léčivé rostliny, 	Živá a neživá příroda Látky a jejich vlastnosti, vážení a měření Živočichové, rovnováha v přírodě. Ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody Rostliny Životní podmínky Význam rostlin v přírodě a pro člověka	<p>EV 1 Ekosystémy: les, pole, vodní zdroje (význam pro člověka, důležitost pro krajinu, způsoby hospodaření), (<i>přednášky, shlédnutí filmů, ekologické lekce ve Sluňákově</i>).</p> <p>EV 2 Základní podmínky života: voda ovzduší půda, přírodní zdroje (surovinové a energetické zdroje, vlivy na prostředí, využívání přírodních zdrojů), (<i>projektové dny – Den Země, vody, stromu...</i>).</p>

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p>poznává jedlé a jedovaté houby a pojmenuje je</p>		
Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných – uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech, zná telefonní čísla tísňového volání 	<p>Chování lidí, bezpečné chování v rizikovém prostředí, riziková místa a situace, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru</p> <p>Bezpečnost v silničním provozu Dopravní výchova Dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných situací Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku Postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p>	<p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí (význam a vliv na životní prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž), hospodaření s odpady (třídění odpadu, recyklace).</p>

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Člověk a jeho svět

Ročník: 4., hodinová dotace 4 h týdně

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Místo, kde žijeme		
<ul style="list-style-type: none"> – určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu – rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map – určí světové strany v přírodě i podle mapy – vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury – rozlišuje hlavní orgány státní moci a symboly našeho státu – vyhledá na mapě významné oblasti, města a řeky atd. – zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a 	<p>Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště Město, místní krajina</p> <p>Okolní krajina (místní oblast, region) - světové strany, zemský povrch, půda, orientační body, životní prostředí, rostlinstvo, živočišstvo</p> <p>Naše vlast – domov, národ, státní symboly Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR Mapy obecně zeměpisné a tematické –</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností sebepoznání: cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování (<i>kimovy hry, vědomostní soutěže, olympiády</i>).</p> <p>VDO 1 Občanská společnost a škola: škola jako model otevřeného partnerství, význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy školní (<i>třídní samospráva, školní parlament</i>).</p> <p>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát: občan jako odpovědný člen společnosti (<i>práva a povinnosti občanů ČR</i>).</p>

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
zajímavosti z vlastních cest	obsah, grafika, vysvětlivky	VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě: demokratické volby; obec jako jednotka samosprávy (<i>návštěva volební místnosti, výzdoba třídy – volební místnosti, seznámení s volebními letáky, volba třídní samosprávy</i>).
Lidé kolem nás		
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci – rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení – rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která porušují lidská práva – orientuje se v základních formách vlastnictví – navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města 	<p>Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, zájmové spolky</p> <p>chování lidí – pravidla slušného chování ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům</p> <p>Právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy, základní lidská práva, protiprávní jednání, korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p>	<p>OSV 6 Poznávání lidí.</p> <p>OSV 7 Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, pohled na svět očima druhého (<i>zájmové aktivity spolužáků, představení a účast na společných akcích – závody, soutěže...</i>).</p> <p>OSV 8 Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč prostředí; cvičení pozorování a aktivního naslouchání (<i>komunitní kruh, gesta, pantomima, dramatizace</i>).</p> <p>MKV 1 Kulturní diference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik. (<i>národnostní menšiny ve třídě, účast, návštěva slavností, výtvarných soutěží org. menšinami, žáky z jiných států</i>).</p>
Lidé a čas		
– pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi	Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální	MKV 2 Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p>ději a mezi jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> – využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů – rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti (pověsti, osobnosti a památná místa českých dějin) – srovnává a hodnotí způsob života a práce předků v minulosti a současnosti na našem území s využitím regionálních specifik – objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<p>veličina, generace, letopočet, kalendáře, denní režim</p> <p>Báje, mýty, pověsti</p> <p>Regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost</p> <p>Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny</p>	<p>s jinými lidmi (<i>historické události – osud národ. menšin - výstavy, filmy, čtení příběhů</i>).</p>
Rozmanitost přírody		
<ul style="list-style-type: none"> – objevuje propojenost živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka – zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí – vyjmenuje důležité nerosty a horniny, vysvětlí proces zvětvování hornin, popíše využití některých nerostů, chápe rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji – rozlišuje aktivity, které mohou přírodu 	<p>Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, měření veličin</p> <p>Voda a vzduch</p> <p>Životní podmínky</p> <p>Rostliny, houby, živočichové – znaky života, výživa, stavba těla atd.</p> <p>Nerosty a horniny, půda</p>	<p>EV 1 Ekosystémy: les, pole, vodní zdroje; lidské sídlo – město – vesnice; kulturní krajina (<i>vycházky, exkurze, tem. pobyt v přírodě, výlety</i>).</p> <p>EV 2 Základní podmínky života: voda, ovzduší, půda atd.; energie (způsoby šetření), přírodní zdroje (surovinové a energetické) (<i>pokusy, dny Země, vody, stromu</i>).</p> <p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: vliv zemědělství, dopravy, průmyslu atd. na životní prostředí; hospodaření s odpady; ochrana přírody (<i>návštěva třídního odpadů, čističky odp.vod</i>).</p>

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p>podporovat nebo poškozovat</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje běžné zemědělské plodiny – vyjmenuje běžné druhy ovoce a zeleniny 	<p>Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody (živelné pohromy a ekologické katastrofy) <i>Rizika v přírodě – rizika spojená ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</i></p>	<p>EV 4 Vztah člověka k prostředí: naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana); náš životní styl; prostředí a zdraví).<i>(návštěva kul. památek, bot. zahrada, parky,)</i></p>
Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události – předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek – uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou – <i>vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</i> 	<p>Péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, úrazy, nemoc, první pomoc atd. <i>nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), prevence nemocí a úrazů,</i></p> <p>Návykové látky a zdraví</p> <p>Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí</p> <p><i>Označování nebezpečných látek</i></p>	<p>OSV 3 Psychohygienu: dobrá organizace času.</p> <p>OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika: vytváření povědomí o odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlivosti, respektování atd.; dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích <i>(besedy s policií, prevence šikany, programy – AJAX...)</i>.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Člověk a jeho svět

Ročník: 5., hodinová dotace 4 h týdně

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Místo, kde žijeme		
<ul style="list-style-type: none">– zná letopočet vzniku ČR– zná jméno prvního a současného prezidenta– orientuje se v pojmech: vláda, parlament, zákon – najde na mapě ČR jednotlivé kraje– popíše jejich polohu v ČR– najde významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech– vyjmenuje významné průmyslové podniky v jednotlivých oblastech v rámci regionu– orientuje se ve významných zemědělských plodinách– s pomocí mapy porovná průmysl jednotlivých oblastí– rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map– vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy a polokouli– vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury,	<p>Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR</p> <p>Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování (<i>vědomostní soutěže a olympiády</i>.)</p> <p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě (<i>Den svět. jazyků, výstavy, projekty</i>).</p> <p>VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa, Evropa a svět (<i>reportáže z dovolené po Evropě, fotodokumentace, prezentace</i>).</p> <p>EV 1 Ekosystémy: les, pole, vodní zdroje; lidská sídla.</p> <p>EV 2 Základní podmínky života: voda, vzduch; přírodní zdroje, energie (<i>návštěvy a prohlídky les, přehrada, větrná, vodní elektrárna</i>).</p> <p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady; ochrana přírody a kulturních památek (<i>sběr odpad. surovin, třídění odpad, recyklace materiálu, čistička odp. vod,</i></p>

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p>jednoduchým způsobem posoudí jejich význam a z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</p> <ul style="list-style-type: none"> – zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v jiných zemích – orientuje se na mapě – ukáže na mapě státy EU – určí na mapě polohu státu k ČR, najde hlavní město – stručně charakterizuje státy EU 	<p>Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování</p> <p>Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky</p>	<p><i>třídírna odpadu</i>).</p> <p>EV 4 Vztah člověk k prostředí: naše obec; aktuální ekologický problém; prostředí a zdraví.</p>
Lidé kolem nás		
<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, ve městě (obci) – odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<p>Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, principy demokracie - společný „evropský dům“</p> <p>Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p> <p>Kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura</p>	<p>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát: listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana. (<i>volby, seznámení s principy demokracie</i>).</p> <p>MKV 3 Etnický původ: základní informace o různých etnických a kulturních skupinách v české společnosti (<i>výstavy, programy etnických skupin, poslech hudby, seznám, s výtvarných uměním</i>).</p>

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
	Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot	
Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy – srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik – objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<p>Současnost a minulost v našem životě, proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny</p> <p>Orientace v čase – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování (<i>hry na postřeh, pozornost, hledání rozdílů, pamětní soutěže</i>).</p>
Rozmanitost přírody		
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období – porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy – zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat 	<p>Vesmír a Země</p>	<p>EV 1 Ekosystémy: les, pole, vodní zdroje; lidská sídla.</p> <p>EV 2 Základní podmínky života: voda, vzduch; přírodní zdroje, energie (<i>ekologické dny, programy v ek. středisku Sluňákov, ekologické bydlení</i>).</p> <p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady; ochrana přírody a kulturních památek (<i>odpadové hospodářství, třídění odpadu, recyklace, tvoříme</i>).</p>

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu – nastíní rovnováhu v přírodě a uvede důsledky jejího porušení – zhodnotí význam zdravého životního prostředí pro člověka – vyjmenuje hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. – rozumí pojmu recyklace – vysvětlí význam čističek odpadních vod – dodržuje pravidla chování v CHKO a přírodě – uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklad – stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit 	<p>Rovnováha v přírodě (vzájemné vztahy mezi organismy) Životní podmínky</p> <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p>Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p>	<p><i>z odpad. materiálu).</i></p> <p>EV 4 Vztah člověk k prostředí: naše obec; aktuální ekologický problém; prostředí a zdraví.</p>
Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> – využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života – rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození 	<p>Lidské tělo stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, (základy lidské reprodukce)</p>	<p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím (<i>besedy, filmové naučné projekce a videa</i>).</p> <p>OSV 7 Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, pohled na svět očima druhého.</p>

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob – rozpozná život ohrožující zranění – uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku – předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek 	<p>Péče o zdraví</p> <p>Zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim</p> <p>Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality</p> <p>Návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií</p>	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Předmět: INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět **Informatika** je součástí vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie**. Vzdělávání v této oblasti umožní žákům získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací a tvořivě pracovat s informacemi, naučit se je využívat pro další vzdělávání i pro praktický život. Dovednosti získané v této vzdělávací oblasti bude žák používat ve všech vzdělávacích oblastech základního vzdělání.

Časové vymezení předmětu

Předmět Informatika bude vyučován v 5. ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně. Vyučuje se v učebně výpočetní techniky.

Organizační vymezení předmětu

Ve výuce žáci pracují na přiděleném počítači v počítačové učebně.

- samostatná práce
- skupinová práce na projektech
- prezentace hledání informací

Průřezová témata

Mediální výchova - MV

MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných, hodnotící

prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů).

MV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce. Důkladné ověřování údajů.

MV 4 Vnímání autora mediálních sdělení

MV 6 Tvorba mediálního sdělení: výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení, tvorba mediálního sdělení.

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie pro jejich rozvoj

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s důležitostí informací a informačních činností
- umožňujeme žákům využívat moderní informační a komunikační technologie
- seznamujeme žáky s tokem informací a jeho zpracováním - vznik, uložení, přenos, zpracování, vyhledávání a praktické využití
- vedeme žáky k využívání výpočetní techniky jako prostředku ke zvýšení efektivity své učební činnosti
- vedeme žáky k využívání možností informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- vedeme žáky k užívání správné počítačové terminologie
- umožňujeme žákům vzájemnou spolupráci, využívání nápovědy (help) u jednotlivých programů a literatury

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů
- zadáváme žákům takové úkoly, aby mohli objevovat různé varianty řešení
- vedeme žáky k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k využití softwarových a hardwarových prostředků k prezentaci své práce
- vedeme žáky k vzájemné komunikaci i komunikaci mezi sebou
- umožňujeme žákům samostatnou i skupinovou práci
- vedeme žáky k naslouchání a respektování názorů druhých
- podporujeme žáky při interpretaci či prezentaci vlastních názorů, různých textů, obrazových materiálů, grafů, tabulek a jiných forem záznamů v písemné podobě

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k posílení sebedůvěry a utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení své práce i práce ostatních
- vedeme žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat

- nabízíme žákům spoluúčast na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- vedeme žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- při osvojování a zvládnutí informačních technologií si vytváří pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

- vedeme žáky k etickému přístupu k nevhodným obsahům, které mohou nacházet na internetu nebo v jiných médiích
- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, hesla)
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

- dbáme na bezpečnou a šetrnou práci s počítačem
- vedeme žáky k základní údržbě počítačů a periferních zařízení
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svěřené pracovní pomůcky
- dbáme na dodržování pravidel bezpečného chování v počítačové učebně

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Předmět: INFORMATIKA

Ročník: 5., hodinová dotace 1 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Základy práce s počítačem		
<ul style="list-style-type: none">– ovládá základní funkce počítače– obsluhuje nejběžnější periferní zařízení počítače (monitor, tiskárna, grafické ovladače, akustické jednotky)– dodržuje pravidla bezpečné práce s hardware i software– informován, jak postupovat v případě závady hardware a software– chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	<p>Struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení.</p> <p>Operační systém a jejich základní funkce.</p> <p>Údržba počítače, postupy při problémech s hardware a software.</p> <p>Zásady bezpečnosti práce.</p> <p>Zdravotní rizika s dlouhodobým užíváním počítače.</p>	
Vyhledávání informací a komunikace		
<ul style="list-style-type: none">– vyhledává na internetu běžné informace– používá jednoduché a vhodné způsoby k hledání informací– vyhledává informace na různých portálech, v knihovnách a v různých databázích– využívá internetu ke komunikaci– používá ke komunikaci běžná komunikační zařízení	<p>Společenský tok informací (vznik, přenos, transformace).</p> <p>Metody a nástroje vyhledávání informací.</p> <p>Formulace požadavku při vyhledávání informací, vyhledávací atributy.</p> <p>Základní způsoby komunikace – (e-mail, telefonování, SMS).</p>	<p>MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných, hodnotících prvků ve sdělení (<i>výběr slov a záběrů</i>).</p> <p>MV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: různé typy sdělení,</p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
		jejich rozlišování a jejich funkce (<i>důkladné ověřování údajů</i>).
Zpracování a využití informací		
– pracuje s textem i obrázkem v textovém i grafickém editoru	Základní funkce textového a grafického editoru.	<p>MV 4 Vnímání autora mediálních sdělení (<i>internet</i>).</p> <p>MV 6 Tvorba mediálního sdělení: výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení, tvorba mediálního sdělení. (<i>pozvánka na školní, třídní akci</i>)</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí:

1. vokální činnost

- práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

2. instrumentální činnost

- hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

3. hudebně pohybová činnost

- ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty, pantomima (improvizace), rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci

4. poslechová činnost

- hudební díla a jejich autoři, aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů, kvality tónů apod.

Časové vymezení předmětu

Předmět hudební výchova je realizován v 1. – 5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Organizační vymezení předmětu

Žáci pracují ve třídě za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek (audiovizuální technika, nástroje apod.)

Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – OSV

OSV 8 Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální.

Multikulturní výchova – MKV

MKV 2 Lidské vztahy: vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur).

MKV 4 Multikulturalita: multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování.

Mediální výchova – MV

MV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny a společnosti).

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie pro jejich rozvoj

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací
- vyžadujeme od žáků užívání správné hudební terminologie a používání správné hudební symboliky

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- seznamujeme žáky s rozlišováním kvality tónů na základě poslechu a hudebního cítění
- vedeme žáky k aktivnímu využívání získaných vědomostí a dovedností

Kompetence komunikativní

- seznamujeme žáky s různými typy záznamů a běžně užívanými gesty v oboru
- vedeme žáky k vzájemné komunikaci i komunikaci mezi sebou
- umožňujeme žákům sdělovat výsledky vlastních pozorování

Kompetence sociální a personální

- motivujeme žáky utváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení svého projevu i projevu ostatních (žáci se osmělují k vokálnímu, pohybovému či instrumentálnímu projevu)
- vedeme žáky ke spolupráci s druhými při řešení daného úkolu (ve skupině, ve dvojici)

Kompetence občanské

- zapojujeme žáky do kulturních akcí školy a obce (vítání občánků)
- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování základních zásad hlasové hygieny
- umožňujeme žákům práci s jednoduchými hudebními nástroji, didaktickými pomůckami a dalším hudebním vybavením
- vedeme žáky k odpovědnosti za svěřené pracovní pomůcky a k péči o ně (žáci ovládají zběžnou údržbu základních hudebních nástrojů)
- dbáme na dodržování vymezených pravidel a povinností

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

I. období: Ročník 1., 2., 3., hodinová dotace 1 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Vokální činnosti		
<ul style="list-style-type: none">– zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase – rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	<p>Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu)</p> <p>Dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) Hudební rytmus (písně v 2/4 a 3/4 taktu)</p>	<p>MKV 2 Lidské vztahy: vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování různých kultur (<i>poslech hudby z jiných zemí – vycházíme z třídní, školní situace</i>).</p> <p>MV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na každodenní život, na uspořádání dne, na konverzační témata (<i>poslech hudby, znělek z médií, zařazení do režimu dne</i>).</p>
Instrumentální činnosti		
<ul style="list-style-type: none">– využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<p>Hra na nástroje z Orffova instrumentáře</p> <p>Hudební hry (otázka – odpověď, ozvěna)</p>	
Hudebně pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none">– reaguje pohybem na znějící hudbu– pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie	<p>Pohybové vyjádření hudby (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod, improvizace)</p> <p>Taktování (2/4 takt)</p>	<p>OSV 8 Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí, cvičení vnímání, pozorování a aktivního naslouchání (<i>reakce na hudbu, rytmus, na zvuky, smyslové hry - bystrouché</i>).</p>
Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none">– rozlišuje tempové a dynamické změny v hudbě	<p>Kvality tónů</p>	

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>– rozpozná některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<p>Lidský hlas, hudební nástroj Hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka) Hymna České republiky Vybrané poslechové skladby</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

II. období: Ročník 4., 5., hodinová dotace 1 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Vokální činnosti		
<ul style="list-style-type: none">– zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách– realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Rozvíjení činností z prvního období Pěvecké dovednosti, hlasová hygiena Dvojhlas a vícehlas Realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu Grafický záznam hudby (notová osnova, nota, zápis rytmu)	MKV 4 Multikulturalita: multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování. (<i>poslech hud. různých kultur, koncerty,</i>) MV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny a společnosti). (<i>Besedy –představ svůj film, pořad, tel program, spol. návštěva film. představení</i>)
Instrumentální činnosti		
<ul style="list-style-type: none">– využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní– provádí elementární hudební improvizace– vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry	Reprodukce motivů Rytmizace Hra na nástroje z Orffova instrumentáře Tvorba hudebního doprovodu Hudební hry	
Hudebně pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none">– ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, vytváří pohybové improvizace	Taktování Pohybový doprovod hudby (2/4, 3/4, 4/4 takt)	OSV 8 Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí, cvičení vnímání, pozorování a aktivního naslouchání. (<i>dramatizace, pantomima,</i>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata
	Pohybové vyjádření hudby Reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	<i>práce s předmětem)</i>
Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby – rozpozná v hudbě tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	Kvality tónů (délka, síla, barva, výška) Vztahy mezi tóny Hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie, barva, kontrast, gradace) Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry Interpretace hudby (slovní, výtvarné vyjádření) Vybrané poslechové skladby	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa – tj. osvojování s estetickým účinkem. Výtvarná výchova pracuje s vizuálně znakovými systémy. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvoření, vnímání a interpretaci. V procesu tvorby žák rozvíjí svou smyslovou citlivost. Uvědomuje si svou subjektivitu a při komunikaci s ostatními si ověřuje účinky své tvorby, srovnává, porovnává, obhazuje svou tvorbu.

V hodinách výtvarné výchovy žák uplatňuje své zkušenosti při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Rozeznává podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a na základě svých zkušeností vybírá vhodné prostředky ke svému vyjádření.

Časové vymezení předmětu

Předmět výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku s celkovou dotací 9 hodin, a to v 1. ročníku po jedné hodině týdně, ve 2. – 5. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučuje se v kmenových třídách, v terénu – muzea, galerie, výstavy, v přírodě.

Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se užívají formy a metody práce podle věku žáků a podle stanoveného cíle vzdělávání.

- experimentování
 - seznámení s uměleckými díly
 - beseda nad vlastní tvorbou
 - beseda nad tvorbou umělců
 - návštěvy muzeí a galerií
 - výtvarné projekty
 - samostatná a skupinová práce
- animace

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Osobnostní rozvoj

- OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, pozornosti a soustředění.
- OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: rozvoj sebeobrazu a sebepoznání, tvorba jako zdroj informací o vlastní osobnosti i osobnosti druhých.
- OSV 4 Psychohygiena: tvorba jako složka relaxace – uvolnění.
- OSV 5 Kreativita: cvičení pro rozvoj kreativity, originality, pružnosti nápadů.

Sociální rozvoj

- OSV 7 Mezilidské vztahy: Rozvoj mezilidských vztahů – respekt k druhému, pomoc, podpora, vzájemná kooperace.

Morální rozvoj

Morální vývoj skrze eticky zaměřená témata výtvarné činnosti.

Výchova demokratického občana - VDO

- VDO 2 Občan, občanská společnost a stát: občan jako člen společnosti s odpovědným vztahem ke kulturním památkám, uměleckým dílům jako součást kulturního dědictví.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VMEGS

- VMEGS 3 Jsme Evropané: účastí na výtvarných soutěžích tematizace Evropy jako našeho kulturního domova, kořeny a zdroje evropské civilizace, co Evropu spojuje a rozděluje.

Multikulturní výchova - MKV

- MKV 1 Kulturní diference: důraz na jedinečnost každého člověka, poznání jiných kultur v rámci výtvarných projektů, skrze umění lze představit každou národnostní minoritu jako svébytnou a respekt zasluhující entitu.

Environmentální výchova - EV

- EV 1 Ekosystémy: v rámci výtvarné řady zpracování námětů typu les, pole, vodní zdroje, moře, lidské sídlo.

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie pro jejich rozvoj

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům vyhledávat vhodné metody a způsoby práce a řídit si vlastní práci
- dbáme na užívání správné výtvarné terminologie, znaků a výtvarných symbolů pro daný věkový stupeň
- umožňujeme žákům experimentovat v oblasti výtvarných technik a vyvozovat závěry ze svých činností
- motivujeme žáky k další činnosti a zájmu o výtvarnou kulturu
- motivujeme žáky k pozorování reality, zapojení vlastní fantazie a individuálního přístupu k vyjádření skutečnosti a jevů

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům problémové situace ve výtvarné výchově, které samostatně řeší vhodnými metodami
- vedeme žáky k ověřování správnosti řešení
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a obhajobě vlastního rozhodnutí, řešení a následně zhodnocení vlastní práce
- vedeme žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů, k využití různých výtvarných technik a činností, vycházejících z našich kulturních tradic, seznamuje je s moderními způsoby a náhledy na výtvarné umění
- nabízíme žákům takové metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci, poskytujeme jim prostor k chápání umění jako prostředku komunikace a vedeme je k rozlišování uměleckého díla a kýmě

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům vyjadřovat své myšlenky a názory, naslouchat promluvám ostatních, rozumět jim a zapojit se do diskuze
- seznamujeme žáky různé obrazové záznamy, o kterých přemýšlí a reagují na ně
- umožňujeme žákům vzájemnou komunikaci i komunikaci mezi sebou
- nabízíme žákům samostatnou i skupinovou práci
- vedeme žáky k naslouchání a respektování názorů druhých
- motivujeme žáky k interpretaci či prezentaci vlastní tvorby a k zapojení se do společenského dění a tvořivému přístupu ke světu

Kompetence sociální a personální

- nabízíme žákům skupinovou práci (žák přijímá role ve skupině a podílí se na příjemné atmosféře v týmu)
- vedeme žáky k aktivní práci ve skupině
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení své práce i práce ostatních
- vedeme žáky k posílení sebedůvěry a utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- vedeme žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat

Kompetence občanské

- snažíme se vzbudit u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům

- pomáháme žákům vytvářet si smysl pro kulturu a umění
- vedeme žáky k ochraně našich tradic i kulturního a historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům pracovat s různými materiály, pomůckami a technikami
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svěřené pracovní pomůcky a k bezpečné a hospodárné práci se svěřenými pomůckami a materiály
- dbáme na dodržování pravidel bezpečného chování při práci ve třídě i v pleneru

Vzdělávací oblast: Umění a Kultura

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1.,2.,3., hodinová dotace 5 h týdně, 1.roč. – 1 h, 2. a 3. roč. 2 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti			
<ul style="list-style-type: none"> – projevuje prostředky kresby (mokrou i suchou stopou) své vlastní životní zkušenosti – je schopen kresebného sebevyjádření, užívá přitom prvky plošného vyjadřování (linii, bod, obrys, šrafuru) – uvědoměle pracuje s prvky jednoduché barevné kompozice – rozpoznává a pojmenovává tyto 	<p>Práce s prvky vizuálně obrazného vyjádření, jako jsou linie, tvary, objemy, světlostní kvality, textury (hmatové podněty), výtvarná reflexe počitků vnímaných smysly.</p> <p>Základy barevných vztahů uvnitř chromatického kruhu.</p> <p>Práce s prvky vizuálně obrazného</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: rozvoj poznávacích schopností, pozornosti a soustředění (<i>hry, rozpoznávání rozdílů</i>)</p>	

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata	Poznámky
<p>prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> – barevné vztahy realizuje základními technikami malby (vodové barvy, temperové barvy, suchý a olejový pastel apod.) – je schopen míchat odstíny barev, rozliší teplé a studené barvy, barevný a světlostní kontrast – je schopen uplatnění vlastního tvůrčího záměru v oblasti modelování a prostorové tvorby (zejména plastické) – modeluje z hlíny, papírové hmoty nebo z jiných plastických hmot (plastelína apod.) – tvaruje papír, konstruuje jednoduchý objekt z dostupných materiálů (plast, karton, dřevo apod.) 	<p>vyjádření, jako jsou světlostní a barevné kvality, uvědomělé vytváření barevných vztahů (kontrasty X monochromní řešení).</p> <p>Práce s prvky prostorového vizuálně obrazného vyjádření (haptická kvalita materiálu, prvky konstrukce, tvar).</p>	<p><i>v obrázcích, skládání, dokreslování) – štafetové kreslení; práce ve skupinách.</i></p> <p>OSV 2 Sebepoznávání a sebepojetí: rozvoj sebeobrazu a sebepoznání, tvorba jako zdroj informací o vlastní osobnosti i osobnosti druhých (<i>autoportrét, portrét</i>).</p> <p>OSV 4 Psychohygienu (<i>mandaly - vybarvování</i>).</p> <p>OSV 5 Kreativita :rozvoj kreativity (<i>zadaná témata dokončuje a dotvořuje dle vlastního názoru</i>) - <i>výtvarně zpracované listy Laponsko, Den stromu, Den země</i>).</p>	
Uplatňování subjektivity			
<ul style="list-style-type: none"> – je schopen nalézat vhodné prostředky pro vyjádření svých emocí, fantazijních představ a osobních zkušeností, a to i netradičními a kombinovanými technikami (koláž, dekoláž, frotáž, dekalk a pod.) – rozlišuje základní typy vizuálně obrazných vyjádření, se kterými se 	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, fantazie a osobních zkušeností.</p> <p>Rozlišení typů vizuálně obrazných vyjádření.</p>	<p>OSV 7 Mezilidské vztahy: Rozvoj mezilidských vztahů (<i>respekt k druhému, pomoc, podpora</i>), vzájemné kooperace; morální vývoj dítěte (<i>skrze eticky zaměřené téma výtvarné činnosti</i>) - <i>výtvarné práce na téma "pomoc a podpora ostatním; obrázky pro nevidomé</i>).</p> <p>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát:</p>	

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata	Poznámky
setkává ve svém okolí, v televizi, doma, ve škole, při návštěvě galerie (reklama, umění, kýč) atd.		<p>občan jako člen společnosti s odpovědným vztahem ke kulturním památkám, a uměleckým dílům jako součástí kulturního dědictví (<i>návštěva muzea, výstavy</i>) - <i>výstava Olomoucké bienále.</i></p> <p>VMEGS 3 Jsme Evropané: <i>účastí na výtvarné soutěžích – tematizace Evropy</i> jako našeho kulturního domova, kořeny a zdroje evropské civilizace, co Evropu spojuje, co ji rozděluje - výtvarná soutěž Evropa ve škole.</p> <p>MKV 1 Kulturní difference: tematizace kulturní difference, důraz na jedinečnost každého člověka, poznávání jiných kultur v rámci výtvarného projektu (<i>skrze umění lze představit každou národnostní minoritu jako svébytnou a respekt zasluhující entitu</i>).</p> <p>EV 1 Ekosystémy (<i>v rámci výtvarné řady zpracování námětů typu les, pole, vodní zdroje, moře, lidské sídlo, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí</i>).</p>	
Ověřování komunikačních účinků			
– utváří a zdůvodňuje svůj osobní postoj v komunikaci se spolužáky a učitelem (verbalizuje svůj výtvarný záměr, je schopen komunikovat obsah i formu svého výtvarného vyjádření)	Utváření a zdůvodňování osobního postoje v komunikaci (zejména při výtvarných aktivitách a při jejich reflexi).		Programy Muzea umění v Olomouci jsou vytvářeny s ohledem na vzdělávací obsah

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – respektuje názorové i výrazové odlišnosti svých spolužáků aj. a je schopen je tolerovat – způsobem odpovídajícím jeho věku interpretuje komunikační obsah různých vizuálně obrazných vyjádření a to v rámci třídního kolektivu nebo při návštěvě animačního programu MU Olomouc (podle aktuální nabídky buď MU nebo Arcidiecézního muzea Ol) 	<p>Interpretace komunikačního obsahu vizuálně obrazných vyjádření, a to vlastních, ostatních dětí a rovněž uměleckých (návštěvy animačních programů Muzea umění Olomouc).</p>		<p>RVP ZV(vzdělávacích oborů Výtvarná výchova, Český jazyk ad.).</p>

Vzdělávací oblast: Umění a Kultura

Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

II. období - ročník: 4. a 5., hodinová dotace po 2 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Rozvíjení smyslové citlivosti		
<ul style="list-style-type: none"> – projevuje prostředky kresby (mokrou i suchou stopou) své vlastní životní zkušenosti – je schopen kresebného sebevyjádření, užívá přitom prvky plošného vyjadřování (linii, bod, obrys, šrafuru – také při práci s grafickou maticí, lavírovaná kresba atd.) – je schopen zmíněné prvky pojmenovat a porovnávat na 	<p>Práce s prvky vizuálně obrazného vyjádření, jako jsou linie, tvary, objemy, světlostní kvality, textury (hmatové podněty), s jejich kombinacemi a proměnami v ploše a objemu.</p> <p>Práce s různými typy kreslicích nástrojů, materiálů, podkladů.</p>	<p>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: rozvoj poznávacích schopností, pozornosti a soustředění. <i>(hry, rozpoznávání rozdílů v obrázcích, skládání, dokreslování)</i></p> <p>OSV 2 Sebepoznávání a sebepojetí: rozvoj sebeobrazu a sebepoznání,</p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p>základě vztahů mezi nimi (světlo, stín, kontrasty, proporce prvků okolního světa - např. na portrétu, figuře atd. - se samozřejmým respektem k vývojovým zvláštěstím dětí)</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvědoměle pracuje s prvky barevné kompozice, rozpoznává a pojmenovává tyto prvky – barevné vztahy realizuje základními technikami malby – míchá odstíny barev, rozlišuje teplé a studené barvy, barevný a světlostní kontrast – nezaměňuje kolorovanou kresbu s malbou, při malbě experimentuje s různými nástroji (kromě štětců také se špachtlí, hřebem, kartáčem a pod.) – uplatňuje vlastní tvůrčí záměry v oblasti modelování a prostorové tvorby (zejména plastické) – modeluje z hlíny, papírové hmoty nebo z jiných plastických hmot (plastelína a pod.) – tvaruje papír, konstruuje jednoduchý objekt z dostupných materiálů (plast, karton, dřevo a pod.) nebo ready made 	<p>Objevování grafiky jako další oblasti výtvarného vyjadřování.</p> <p>Rozvíjení základů barevných vztahů - práce se světlostními a barevnými kvalitami, malba jako soustava barevných vztahů v kompozici.</p> <p>Druhy těchto vztahů (typy kontrastů, příbuzné barvy, barvy komplementární, pestré a nepestré barvy, teplé a studené barvy).</p> <p>Barevný tón, sytost barvy, barevný odstín</p> <p>Nové prvky prostorových nebo přechodových vizuálně obrazných vyjádření: reliéf, asambláž, odlitek jako přechod k prostorovému útvaru, textilní tvorba (text. koláž, objekt, loutka).</p> <p>Práce s prvky prostorového vizuálně obrazného vyjádření (citlivost k haptické kvalitě různých materiálů, prvky konstrukce z různých materiálů, konstrukce tvaru).</p>	<p>tvorba jako zdroj informací o vlastní osobnosti i osobnosti druhých. (portrét, autoportrét, jiné autentické záznamy vlastní osoby - otisky, fotografie)</p> <p>OSV 4 Psychohygienu <i>relaxační složka tvorby jako prvek psychohygieny</i>.</p> <p>OSV 5 Kreativita: rozvoj kreativity, relaxační složka tvorby jako prvek psychohygieny.</p>
Uplatňování subjektivity		
<ul style="list-style-type: none"> – nalézá vhodné prostředky pro vyjádření svých životních zkušeností a postojů, emocí a fantazijních představ, a to i netradičními a kombinovanými technikami (např. 	<p>Vyjádření emocí, fantazie a osobních zkušeností.</p> <p>Výtvarná reflexe počitků vnímaných jinými</p>	<p>OSV 7 Mezilidské vztahy: Rozvoj mezilidských vztahů (<i>respekt k druhému, pomoc, podpora</i>)</p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<p>koláž, dekoláž, frotáž, dekalk, přípravné grafické techniky, jako gumotisk, papíroryt, základní grafické techniky, jako tisk z koláže, z asambláže, protisk, suchá jehla)</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojímá tvorbu jako specifickou komunikaci se sebou i s nejbližšími vztahovými osobami – rozlišuje základní typy vizuálně obrazných vyjádření, se kterými se setkává ve svém okolí, v televizi, doma, ve škole, při návštěvě galerie (reklama, umění, kýč) atd. – volí vhodné vyjadřovací prostředky (včetně prostředků a postupů, se kterými se setkal v oblasti současného umění i pop kultury) 	<p>smysly. Rozlišení a porovnávání typů vizuálně obrazných vyjádření. Pěstování vztahu ke světu umění, zvláště současného.</p> <p>Chápání světa umění jako zdroje inspirace a nabídky k živé komunikaci.</p> <p>Utváření vizuálně gramotného postoje ke světu současné pop kultury (elektronická média, počítačové hry, comix, prostředí internetu, reklamy atd.). Uplatnění různých hledisek při vnímání vizuálních podnětů (např. jak působí jednotlivými prvky výtvarné řeči na diváka, s jakým úmyslem byla vytvořena atd.).</p>	<p>vzájemné kooperace. Morální vývoj dítěte (<i>skrze eticky zaměřené téma výtvarné činnosti</i>).</p> <p>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát: občan jako člen společnosti s odpovídajícím vztahem ke kulturním památkám, a uměleckým dílům jako součásti kulturního dědictví. (<i>výlety, návštěva muzea, napodobeniny architektury, uměl. děl.</i>)</p> <p>VMEGS 3 Jsme Evropané: účast na výtvarných soutěžích, tematizace Evropy jako našeho kulturního domova, kořeny a zdroje evropské civilizace, co Evropu spojuje, co ji rozděluje. (<i>zapojení se výtvarných soutěží – Evropa ve škole, čerpání inspirací z kul. dědictví Evropy</i>)</p> <p>MKV 1 Kulturní diference: tematizace kulturní diference, důraz na jedinečnost každého člověka, poznávání jiných kultur v rámci výtvarného projektu (<i>skrze umění lze představit každou národnostní minoritu jako svébytnou a respekt zasluhující entitu</i>).</p> <p>EV 1 Ekosystémy: v rámci výtvarné</p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
		řady zpracování námětů typu les, pole, vodní zdroje, moře, lidské sídlo, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí (land artová aktivita).
Ověřování komunikačních účinků		
<ul style="list-style-type: none"> – utváří a zdůvodňuje svůj osobní postoj v komunikaci se spolužáky a učitelem (verbalizuje svůj výtvarný i ideový záměr, je schopen komunikovat obsah i formu svého výtvarného vyjádření) – respektuje názorové i výrazové odlišnosti svých spolužáků aj. a je schopen je tolerovat. – dle možností interpretuje komunikační obsah různých vizuálně obrazných vyjádření, a to v rámci třídního kolektivu nebo při návštěvě animačního programu Muzea umění Olomouc (podle aktuální nabídky buď Muzea moderního umění nebo Arcidiecézního muzea v Olomouci) – přistupuje ke světu okolních vizuálních podnětů jako svébytná, svrchovaná a zároveň citlivá osobnost, vybavená základy vizuální gramotnosti 	<p>Utváření a zdůvodňování osobního postoje v komunikaci (zejména při výtvarných aktivitách a při jejich reflexi).</p> <p>Interpretace komunikačního obsahu vizuálně obrazných vyjádření. Pěstování svobodné diskuse na témata související jak s formou, tak i obsahem výtvarných děl nebo podnětů obklopujících žáky v běžném životě. Komunikace o záměrech vlastní tvorby, tvorby ostatních dětí. Komunikace o proměnných obsahu uměleckých děl (při návštěvách animačních programů Muzea moderního umění Olomouc a Arcidiecézního muzea v Olomouci, při návštěvách přehlídek dětského výtvarného projevu.</p>	

Vzdělávací oblast - Člověk a svět práce

Předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové organizační vymezení

Předmět **pracovní činnosti** se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu, ve třídách, na školním pozemku nebo v koutcích přírody.

Pracovní činnosti tak přispívají k vytváření životní a profesní orientace žáků, učí chápat práci a pracovní činnost jako příležitost k seberealizaci, k uplatnění člověka ve společnosti a v dalším životě. Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce a pomoc při práci), Environmentální výchova (podmínky života, vztah k životnímu prostředí).

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Osobnostní rozvoj

- OSV 3** Seberegulace a sebeorganizace: sebekontrola, sebeovládání, organizace vlastního času, organizace práce, pracovní tempo, stanovení a dosažení cílů.
- OSV 4** Psychohygienu: organizace času, rozumové zpracování problému.
- OSV 5** Kreativita: rozvoj základních rysů kreativity.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS

- VMEGS 1** Evropa a svět nás zajímá: zvyky a tradice národů.

Environmentální výchova – EV

- EV 2** Základní podmínky života: voda, půda, vzduch, význam pro život rostlin (péče o pokojové rostliny).
- EV 4** Vztah člověka k prostředí: ochrana životního prostředí.

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie pro jejich rozvoj

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- seznamujeme žáky s používáním vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě

- umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- pozorujeme pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů (žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů)
- snažíme se rozvíjet u žáků tvořivost
- umožňujeme žákům uplatnit vlastní nápady

Kompetence komunikativní

- dbáme na užívání správné terminologie (žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce)

Kompetence sociální a personální

- nabízíme žákům možnost skupinové práce
- vedeme žáky k vytváření společné práce, při které se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku
- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k odpovědnosti za svěřené pracovní pomůcky
- dbáme na dodržování pravidel bezpečného chování a hygieny a používání ochranných pracovních prostředků
- dbáme na správné užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI

I. období - Ročník: 1., 2., 3., hodinová dotace 1 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Práce s drobným materiálem		
<ul style="list-style-type: none">– vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů– pracuje podle slovního návodu a předlohy	Vlastnosti materiálů Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy Lidové zvyky	EV 4 Vztah člověka k prostředí: pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, náš životní styl (<i>odpady, sběr papíru</i>).
Konstrukční činnosti		
<ul style="list-style-type: none">– zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice – sestavování modelů Práce s návodem a předlohou	
Pěstitelské práce		
<ul style="list-style-type: none">– provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování– pečuje o nenáročné rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti Ošetřování pokojových rostlin	EV 2 Základní podmínky života: voda, půda, vzduch, význam pro život rostlin (<i>péče o pokojové rostliny, pokusy</i>).
Příprava pokrmů		
<ul style="list-style-type: none">– připraví tabuli pro jednoduché stolování– chová se vhodně při stolování	Základní vybavení kuchyně Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: sebeovládání, organizace vlastního času a práce, pracovní tempo, stanovení a dosažení cílů (<i>práce podle pracovního postupu, dodržení časového limitu, možnost výběru termínu dokončení práce</i>).

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI

II. období - Ročník: 4., 5., hodinová dotace 1 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
Práce s drobným materiálem		
<ul style="list-style-type: none">– vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu– využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic– volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu– udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<p>Vlastnosti materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil aj.</p> <p>Lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití</p> <p>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p>	<p>OSV 4 Psychohygiena: organizace času, rozumové zpracování problému. (<i>vhodný plán práce, časová rezerva, pracovní postup</i>)</p> <p>OSV 5 Kreativita: rozvoj základních rysů kreativity. (<i>možnost výběru materiálů, provedení, konečné podoby výrobku</i>)</p> <p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: zvyky a tradice národů. (<i>zvyky a tradice okolních států – zařazení do Dnů ekolog. organizovaných školou</i>)</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí: ochrana životního prostředí. (<i>Úklid okolí školy, základy chování v přírodě, rozdělávání ohně – vycházky, tém. pobyt v přírodě</i>)</p>
Konstrukční činnosti		
<ul style="list-style-type: none">– provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	<p>Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) – sestavování modelů</p>	<p>OSV 5 Kreativita: rozvoj základních rysů kreativity.</p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	Práce s návodem a předlohou, jednoduchým náčrtem	
Pěstitelské práce		
<ul style="list-style-type: none"> – provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny – volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo</p> <p>Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření aj.)</p> <p>Pěstování pokojových rostlin</p> <p>Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie</p>	<p>EV 2 Základní podmínky života: voda, vzduch-(<i>pěstování rostlin ve škole, třídě, h ... - pěstitelské činnosti</i>)</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí: ochrana životního prostředí (<i>Šetření a úspora materiálu, použití recykl. materiálu</i>)</p>
Příprava pokrmů		
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základním vybavení kuchyně – připraví samostatně jednoduchý pokrm – dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování – udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<p>Základní vybavení kuchyně</p> <p>Výběr, nákup a skladování potravin</p> <p>Jednoduchá úprava stolu</p> <p>Pravidla správného stolování</p> <p>Technika v kuchyni – historie a význam</p>	<p>OSV 4 Psychohygiena: organizace času. (<i>ochrana zdraví, zásady bezpečnosti</i>)</p> <p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: zvyky a tradice národů.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

- 1) **činnosti ovlivňující zdraví** - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj pohybových schopností rychlostí, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech, dopomoc a záchrana
- 2) **činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti, netradiční pohybové aktivity
- 3) **činnosti podporující pohybové učení** - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Časové vymezení předmětu

Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících a to v 1.,2., 3., 4., 5. ročníku po 2 hodinách týdně .

Organizační vymezení předmětu

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny probíhá organizační chvilka, rozehřátí organismu, průpravná část, hlavní část hodiny plní výchovný, vzdělávací a zdravotní cíl vyučovací jednotky. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné pomůcky náčiní a nářadí.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Osobnostní rozvoj

- OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika, co vím o sobě a co ne.
OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního jednání a prožívání, vůle.
OSV 4 Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrá organizace času, uvolnění, relaxace.
OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě, pozornost vůči odlišnostem jedinců.

Sociální rozvoj

- OSV 7 Mezilidské vztahy: sportovní chování podporující dobré vztahy, podpora, pomoc.
OSV 8 Komunikace: řeč těla, zvuků.
OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj dovedností pro spolupráci, dovednost odstoupit, přijmout porážku.

Výchova demokratického občana – VDO

- VDO 1 Občanská společnost a škola: rozvoj smyslu pro spravedlnost a odpovědnost, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v hodinách TV.
VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: uplatňování základních kategorií fungování demokracie - spravedlnost, řád, pravidla, fair play.

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie pro jejich rozvoj

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- vedeme žáky k měření základních pohybových výkonů a jejich porovnávání s předchozími
- seznamujeme žáky s informacemi o sportovních aktivitách a sportovních akcích

Kompetence k řešení problémů

- seznamujeme žáky se zásadami bezpečného chování ve sportovním prostředí (úrazy a předcházení úrazům)
- seznamujeme žáky s problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a náčiním a náradím
- vedeme žáky k samostatnému hodnocení svých výkonů na základě jasných kritérií

- dodáváme žákům sebedůvěru, motivujeme je a podle potřeby jim v činnostech pomáháme

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- seznamujeme žáky se základními povely a pokyny
- motivujeme žáky k přípravě a organizaci jednoduchých pohybových soutěží na třídní úrovni
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k jednání v duchu fair - play - dodržování pravidel, respektování opačného pohlaví, zvládnutí pohybových čin. ve skupině
- seznamujeme žáky s pravidly kolektivních her, s kolektivním myšlením, s pohybovými aktivitami jiných soc. skupin např. žáků se zdravotním postižením
- zadáváme žákům úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská

- vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování
- dbáme na důslednou prevenci před úrazy
- motivujeme žáky k realizaci pravidelného pohybového režimu a projevení přiměřené samostatnosti a vůle po zlepšení své zdatnosti (vztah mezi pohybovou činností a zdravím)

Kompetence pracovní

- dbáme na uplatňování hlavních zásad hygieny (žáci užívají vhodné oblečení a obutí při všech pohybových aktivitách)
- vedeme žáky k bezpečnému chování při pohybových činnostech v běžném životě
- seznamujeme žáky s možným nebezpečím úrazu
- dbáme na dodržování řádu tělocvičny a pravidel bezpečnosti při činnostech v TV
- vedeme žáky k odpovědnosti za svěřené či používané sportovní nářadí

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

I. období - ročník: 1., hodinová dotace 2 h týdně, 2., hodinová dotace 2 h týdně a 3., hodinová dotace 2 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<ul style="list-style-type: none">– zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou– seznámil se s protahovacími cviky, cvičením pro zahřátí a uvolnění– dbá na správné dýchání, seznámil se s jednoduchými, kompenzačními a relaxační cviky, dbá na správné držení těla– užívá nejzákladnější tělocvičné pojmy - názvy jednoduchých pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní– užívá základní pojmy ze sportovních soutěží– dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě– reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti– používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv– spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích– jedná v duchu fair-play– zvládne přihrávku míčem jednoruč, obouruč	<p>Příprava organismu ke cvičení, zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - jednoduché tanečky</p> <p>Tělocvičné pojmy - komunikace v TV</p> <p>Bezpečnost při pohybových aktivitách</p> <p>Základy míčových sportovních her, pohybové hry, využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených her a soutěží, zásady</p>	<p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika, co vím o sobě a co ne.</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního jednání a prožívání, vůle.</p> <p>OSV 4 Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrá organizace času (<i>uvolnění, relaxace</i>).</p> <p>OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě, pozornost vůči odlišnostem jedinců (<i>vytvoření skupin pro splnění různých úkolů</i>).</p> <p>OSV 7 Mezilidské vztahy: sportovní chování podporující dobré vztahy, podpora, pomoc (<i>hry a soutěže</i>).</p> <p>OSV 8 Komunikace: řeč těla, zvuků (<i>pohyb na dané téma, reakce na zvuky, rytmus, hudbu</i>).</p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje základní pravidla her – je schopen soutěžit v družstvu – je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo – ovládá základy techniky běhu – ovládá techniky hodu tenisovým míčkem – nacvičí skok do dálky (z místa) – zvládne základy jednoduché gymnastické akrobacie (základy kotoulu, stoje na lopatkách, přemetu stranou, poskoky a skoky na trampolínce, držení se na kruzích, jednoduché přeskoky, jednoduchá cvičení na žebřinách – skáče přes švihadlo – dokáže podbíhat dlouhé lano – provádí cvičení na lavičkách – projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti – uvědomuje si základní význam sportování pro zdraví – zvládá základy techniky jednoho z plaveckých způsobů - prsa, kraul – volí si absolvování pohybové aktivity: turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení atd. 	<p>jednání a chování</p> <p>Základy atletiky - běh, skok, hod míčkem, průpravná cvičení pro rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly</p> <p>Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající individuálním potřebám schopnostem a dovednostem dítěte, průpravná cvičení k rozvoji pohyblivosti a koordinace pohybu, úpoly</p> <p>Vztah k pohybu fair play</p> <p>Plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí</p> <p>Další pohybové aktivity</p>	<p>OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj dovedností pro spolupráci, dovednost odstoupit, přijmout porážku (<i>učíme se společně, příprava nářadí společnými silami</i>).</p> <p>VDO 1 Občanská společnost a škola: rozvoj smyslu pro spravedlnost a odpovědnost, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v hodinách TV (<i>výběr her, soutěží, podřídit se výběru většiny, odpovědnost za svá rozhodnutí např. strategie</i>).</p> <p>VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: uplatňování základních kategorií fungování demokracie - spravedlnost, řád, pravidla, fair play.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

II. období - ročník: 4., 5., hodinová dotace 2 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<ul style="list-style-type: none">– zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou– užívá protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění– podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu– zařazuje pod vedením pedagoga do pohybového režimu cvičení pro prevenci svalových dysbalancí, nebo jejich korekci– dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost– dbá na správné dýchání– orientuje se v základních kompenzačních a relaxačních cvicích– užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní– užívá pojmy z pravidel jednoduchých sportů a soutěží– dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě– adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka– reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti– uplatňuje základy dopomoci a záchrany	<p>Příprava organismu, zdravotně orientované pohybové aktivity</p> <p>Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>Tělocvičné pojmy - komunikace v TV</p> <p>Bezpečnost při sportování</p>	<p>OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika, co vím o sobě a co ne. (<i>besedy o hygieně, o vlivu sportu na osobnost</i>).</p> <p>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního jednání a prožívání, vůle. (<i>výběr vhodné volnočasové aktivity, org. času, soutěže – jednotlivců a družstev</i>).</p> <p>OSV 4 Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrá organizace času, uvolnění, relaxace.</p> <p>OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě, pozornost vůči odlišnostem jedinců (<i>zařazování všech žáků do sportovních soutěží, vzájemná pomoc</i>).</p> <p>OSV 7 Mezilidské vztahy: sportovní chování podporující dobré vztahy,</p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv – jedná v duchu fair-play – spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích – zvládá příhrávky jednoruč a obouruč – ovládá jednoduché herní formy s basketbalovým míčem – nacvičuje přehazovanou, ringo, florbal – poznává cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti – je schopen soutěžit v družstvu – dohodne se na spolupráci – je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo – poznává základy techniky běhu (rychlostního i vytrvalostního, přespolního) – ovládá techniku hodů míčkem – uběhne 400 m – skáče do dálky (se základy techniky) – nacvičí správnou techniku skoku z místa – ovládá šplh na tyči – zvládá základy jednoduché akrobacie – provádí přitahování do výše čela na hrazdě nebo výdrž ve visu – snaží se o správnou techniku odrazu z můstku při náskoku a přeskoku – provádí cvičení na švédské bedně – zdokonaluje se ve cvičení a porovnává své výsledky 	<p>Základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených her a soutěží, zásady jednání a chování</p> <p>Základy atletiky - běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly</p> <p>Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním, průpravná cvičení k rozvoji pohyblivosti a koordinace pohybu, úpoly</p>	<p>podpora, pomoc.</p> <p>OSV 8 Komunikace: řeč těla, zvuků.</p> <p>OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj dovedností pro spolupráci, dovednost odstoupit, přijmout porážku.</p> <p>VDO 1 Občanská společnost a škola: způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v hodinách TV (<i>výběr, podřízení se názoru ostatních</i>).</p> <p>VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: uplatňování základních kategorií fungování demokracie - spravedlnost, řád, pravidla, fair play. (<i>výběr, respektování se</i>).</p>

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – upozorňuje na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením nebo momentálními tělesnými schopnostmi – orientuje se a vyhledává informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích – projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti – seznámení s pohybovými aktivitami jiných soc. skupin např. žáků se zdravotním postižením – uvědomuje si význam sportování pro zdraví <p>možnost absolvování pohybových aktivit: turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti, netradiční pohybové aktivity</p>	<p>Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p> <p>Plavání, lyžování, bruslení</p>	